

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

1. Etiska krav på produkter

Miljöförstoring, människohandel och klimatpåverkan är några av de största problemen i moderna samhällen. Individens konsumtionsval och levnadsvanor styr sammantaget en inte helt obetydlig del av utvecklingen. Det är därför positivt att intresset för konsumtionsvarors härstamning, tillverkningsprocess samt innehåll ökar alltjämt.

Konsumentupplysningen är dessvärre fortfarande ofta undermålig: Ursprungsmärkning kan saknas eller vara svår att finna på produkten. Innehållsförteckningen på t.ex. matprodukter chiffreras ofta genom e-nummer, och på kosmetika med s.k. INCI-koder – som ofta är obegripliga för konsumenten.

Bristen på relevant information gör det svårt eller omöjligt för konsumenten att fatta medvetna beslut. Miljömärkningar och märkningar om produktionsförhållandena fungerar riktgivande, men systemet är i dagsläget splittrat och gör det svårt för konsumenten att göra helhetsmässiga bedömningar. Konsumenten skulle gynnas av en mer enhetlig märkning, som skulle beakta produkten som helhet – både i fråga om miljö och mänskliga rättigheter.

För att produkters hela produktionskedja och alla beståndsdelars ursprung verkligen ska kunna redogöras och göras tillgängliga för konsumenterna, krävs i de flesta fall mer utrymme för text än de flesta förpackningar tillåter. Av praktiska skäl kunde informationen om produktens beståndsdelar och deras ursprung därmed finnas tillgängliga för allmänheten exempelvis på nätet och där de enkelt kunde nås via produktens QR-kod.

På politisk väg, t.ex. genom krav på bättre konsumentupplysning i frågan, införande av en mer enhetlig märkning av etiskt hållbara produkter samt eventuella skattelättnader för dessa kunde förbättra situationen. Återförsäljare, i synnerhet de stora kedjorna, borde även manas till att ta mera ansvar över hela produktionskedjan. Den enskilda konsumenten ska inte behöva specialkunskaper i kemi, fysik och detektivarbete för att göra medvetna val.

Då uppfattningen om vilka produkter och produktionssätt som är etiska varierar stort, bör tydliga krav på etiska varor införas för att en mer etisk konsumtion ska kunna understödjas genom exempelvis skattelättnader och marknadsföring. En EU-standard på etiska produkter vore ett bra utgångsläge för utvecklingen av en global standard för etiskt producerade produkter.

Vi undertecknande anser att SFP:s representanter i riksdagen och regeringen skall verka för:

- att** information om produktens beståndsdelar och deras ursprung ska finnas tillgängliga för allmänheten
- att** etisk konsumtion blev ett lättare val, t.ex. genom skattelättnader, marknadsföring och utbud, och information t.ex. genom märkning för etiskt producerade produkter
- att** öka medvetenheten för etisk konsumtion i samhället, t.ex. som en del av grundutbildningen
- att** partiet föregår med gott exempel och strävar efter att bjuda på och använda etiskt godkända produkter
- att** en EU-standard för etisk produkter införs

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Svensk Ungdom

Niklas Mannfolk
Förbundsordförande

Sandra Grindgårds
Förbundssekreterare

Partistyrelsens svar

Motionärernas avsikter är utan tvekan goda. I en alltmer globaliserad värld, där produkter som säljs i våra butiker tillverkas över hela världen, vore det mycket eftersträvarsvärt att konsumenterna kan göra informerade beslut. Ett problem är i alla fall att det inte finns ett direkt samband mellan vad som är etiskt rätt och miljömässigt hållbart, eftersom de etiska frågorna alltid är kopplade till individuella värderingar.

De praktiska konsekvenserna av motionärernas förslag är också svåra att överblicka. Regeringen har nyligen beslutat utreda hur ändamålsenlig regleringen av denna typ är ur både de ekonomiska aktörernas och marknadskontrollens synvinkel och hur behövlig den är med tanke på konsumenternas säkerhet. Regeringen anser att det finns skäl att mer noggrant bedöma särskilt de ekonomiska konsekvenser som de föreslagna bestämmelserna har för aktörer. Finlands ståndpunkt kommer att preciseras utgående från konsekvensbedömningen

En märkning av samtliga produkter i vårt samhälle leder till en stor administrativ börda. Antalet produkter och leverantörer kan räknas i miljoner. Även om det gick att samla all denna information och göra den tillgänglig för allmänheten, skulle det vara svårt att bedöma dem enligt etisk standard. Vems värderingar skall styra definitionen av en etisk produkt? Beroende på vem som fattar besluten varierar resultatens antagligen betydligt. Inom EU finns betydande diskrepans gällande vad som är etiskt försvarbart.

Frågan om ursprungsmärkning är även utmanande, men möjligheter till att komma vidare med den frågan finns. SFP har även på europeisk nivå arbetat med frågan om ursprungsmärkning. Till exempel i fiskeriutskottet i Europaparlamentet har SFP:s företrädare drivit på att det på fiskförpackningar skall framgå vilket bestånd man har fiskat fisken ifrån samt med vilket fiskeredskap. Konsumenten får på det sättet t.ex. veta ifall man har bottentrålat ett fiskebestånd som är nära utrotande, vilket ofta är fallet gällande blåfenad tonfisk. Konsumenten får då själv möjlighet att bedöma om det är etiskt rätt eller inte att köpa den fisken, vilket bör gynna den lokala finländska fiskaren som fiskar på ett småskaligt och miljövänligt sätt, i jämförelse med stora industriella trålare på Atlanten. På ett liknande sätt kan ursprungsmärkning av produkter ge konsumenter valmöjligheter där sedan konsumentens etiska värderingar får styra hur man agerar.

Partistyrelsen föreslår att SFP:s representanter i riksdagen och regeringen skall verka för:

- att** informationen om produkters beståndsdelar och deras ursprung ska förbättras
- att** öka medvetenheten för etisk konsumtion i samhället
- att** partiet föregår med gott exempel gör etiskt medvetna beslut när produkter införskaffas

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens förslag men vill lägga till den ursprungliga att-satsen om att EU-standard för etiska produkter införs. Dessutom ska SFP arbeta för utökade krav på produktmärkning när det gäller produktionsätt och etiska förhållanden.

2. Inför en modell för negativ inkomstbeskattning i Finland

I Finland har vi länge diskuterat socialskydd och inkomstöverföringar. Debatten har främst handlat om en motsättning mellan det nuvarande systemet med stark behovsprövning, och idén om en universell grundinkomst.

Vi vill att Svenska folkpartiet ska vara i spetsen för att tänka bredare och inte fastna i dessa vallgravar. Vi efterlyser ett system som uppmuntrar till arbete, och kringgår de inaktiverande flitfällorna som de behovsprövade stöden till en viss mån skapar. Samtidigt är vi ärliga inför att det inte är konstruktiv användning av resurser att ge samma klumpsumma åt alla oberoende inkomst och livssituation.

Den modell av negativ inkomstbeskattning och som utvecklats av politikern Juliet Rhys-Williams, och förespråkats av ekonomen Milton Freidman, utgår ifrån att alla medborgare ska garanteras en viss ekonomisk grundtrygghet. I modellen varierar statens insats beroende på hushållets eller individens inkomster. För en person utan någon som helst inkomst ger staten en minimisumma som ingen ska behöva leva under. Då personens inkomster ökar minskar den andelen av utkomsten som staten står för. Naturligtvis ska statens andel och ansvar minska långsammare än hushållets nya förvärvsinkomst och ökade inkomster, för att sedan utebli helt då inkomsten blir tillräckligt hög och inkomstöverföringen upphör.

Med detta vill vi skapa ett system som ger tillräckligt stöd åt dem som behöver det mest, men samtidigt har ett inbyggt incitament att jobba. Rent ekonomiskt blir det samtidigt möjligt att vara mera givmild gentemot de sämst bemedlade, då hela kakan av utkomststöd inte delas åt alla, såsom i ett grundinkomstsystem. Bidraget skulle vara indexbundet och ersätta så gott som alla nuvarande inkomstöverföringar. Vissa övriga stöd såsom barnbidrag och möjligheten att söka bostadstillägg skulle kvarstå.

För att systemet ska vara socialt rättvist är det absolut essentiellt att den offentliga sektorn har ett ansvar för serviceproduktionen. Den progressiva medborgarlönen ska kombineras med bl.a. avgiftsfri utbildning, sjukvård, subventionerad medicin, missbrukarvård, mödrarådgivning. Med förslaget om progressiv medborgarlön vill vi alltså inte minska på de tjänster som staten och kommunerna erbjuder. Genom ett system med progressiv medborgarlön vill vi förstärka det offentliga roll i att producera tjänster gentemot att behandla ansökningar om olika sorters utkomststöd.

Modellen med progressiv medborgarlön minskar byråkratin avsevärt, fördelar stödet mer rättvist till dem som verkligen behöver det, samt skapar ett klart incitativ till att arbeta och delta i samhällets utveckling. Det finns en del frågetecken gällande skattemodellen och dess inkomstgaranti, men vi anser att man bör utreda hur en sådan modell kunde se ut.

Vi undertecknande anser att SFP:s representanter i riksdagen och regeringen skall verka för:

att en modell av negativ inkomstbeskattning utarbetas i Finland

Svensk Ungdom
Niklas Mannfolk
Förbundsordförande

Sandra Grindgårds
Förbundssekreterare

Partistyrelsens svar

Nya idéer gällande hur välfärdsstaten skall upprätthållas är alltid välkomna. Motionärerna talar för negativ inkomstbeskattning, som tillsammans med förslag om medborgarlön, med jämna mellanrum kommer upp i den offentliga debatten även i Finland.

Tanken om negativ inkomstbeskattning vidareutvecklades av Nobelpristagaren i ekonomi (1976) Milton Friedman som motionärerna korrekt påpekar. Hans verk "Capitalism and Freedom" utkom 1962 och kan anses vara det auktoritativa dokumentet för modellen. Modellerna har vidareutvecklats och förädlats av flera politiker och nationalekonomer under årens lopp, och konkreta försök att använda sig av dem i praktiken har även genomförts. De mest kända experimenten kommer från USA under 1960-1980-talen. Över 200 vetenskapliga artiklar som analyserar dessa experiment har publicerats, och några även under 2000-talet. Det har visat sig vara svårt att dra entydiga konklusioner av experimenten, och missuppfattningarna är många, vilket gjort att både förespråkare och motståndare till negativ inkomstbeskattning lätt hittar argument. Generellt kan i alla fall konstateras att effekterna inte var entydigt positiva, och flera negativa effekter kunde noteras.

Karl Widerquist, professor vid Georgetown University gör vissa sammanfattningar i artikeln "*A Failure to Communicate: What (If Anything) Can we Learn from the Negative Income Tax Experiments?*" (The Journal of Socio-Economics 34.1). Widerquist påpekar att experimenten inte gav vid hand att någon grupp i nämnvärd utsträckning skulle välja att dra sig bort från arbetsmarknaden, vilket är ett vanligt argument mot negativ inkomstbeskattning. Ej heller visade sig experimenten vara så dyra att det blev ohållbara. En viss minskning i antalet arbetstimmar kunde i alla fall noteras, vilket talar emot systemet. Skillnaden var mindre i familjer där båda föräldrarna arbetade, men betydligt större i andra typer av hushåll.

Rent generellt gav experimenten med negativ inkomstbeskattning gav inte tillräckligt med information för att man skulle kunna dra väldigt långtgående slutsatser. Det enda man kan konstatera är att systemet inte visade sig vara för dyrt för att vara genomförbart, men att vissa av effekterna kan ses som önskvärda eller katastrofala, beroende på vilken politisk övertygelse man har.

Ett fungerande skattesystem måste upplevas rättvist av medborgarna. Även inkomstöverföringarna till hushåll och enskilda personer måste kunna legitimeras på ett transparent och tydligt sätt. Statsrådet har publicerat en rapport i mars 2013 "Lisää matalapalkkatyötä" där Osmo Soininvaara och Juhana Vartiainen delvis ha granskat liknande frågeställningar.

Med den bristfälliga praktiska erfarenhet som finns av ett dylikt teoretiskt system, och bristen på forskning med fokus på det samhällsskick som finns i Finland, är det inte ändamålsenligt att föra fram negativ inkomstbeskattning som en lösning på hur Finlands skattesystem bör utvecklas. Vi ser i alla fall gärna att nya modeller för hur statens inkomster och utgifter bör samlas in och fördelas noggrant studeras, och uppmuntrar till forskning i ämnet.

Partistyrelsen föreslår att motionen anses besvarad med denna beredning.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag.

3. Jämnare könsfördelning i börsbolagens styrelser

I ett jämställt och demokratiskt samhälle ska kvinnor och män dela på makten. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter att delta i lika stor utsträckning på alla nivåer i samhället. Ett viktigt led i arbetet är att åtgärda den ojämna könsfördelningen i de börsnoterade bolagens styrelser. Finland behöver fler kvinnor på toppositioner i näringslivet och i bolagsstyrelserna. En mer jämställd representation i börsbolagens styrelser leder till att kvinnors kompetens betraktas på ett mer objektiva sätt.

I regeringens jämställdhetsprogram för åren 2012-2015 förbinder sig regeringen att under regeringsperioden sträva efter att trygga en tillräcklig kvinnlig representation i de statsägda bolagens styrelser. I statsägda bolag har staten som målsättning att styrelsemedlemmarna ska representera båda könen så att ingetdera könet har mindre representation än 40 %. Ändå har det visat sig att de kvinnliga styrelsemedlemmarnas andel i de finländska statsbolagen i detta nu är 38 %.

I börsnoterade bolag i Finland är de kvinnliga styrelsemedlemmarnas antal endast 22 %. I större bolag, de s.k. large cap bolagen är kvinnornas andel 28 %. Ökningen som har skett under de senaste åren kan bland annat ses som ett resultat av aktivt arbete inom Centralhandelskammaren för att utöka de kvinnliga styrelsemedlemmarnas antal. Förändringen är långsam och det finns behov av mekanismer som ytterligare kunde påskynda utvecklingen.

Flera EU-länder har under de senaste åren infört juridiskt bindande kvoter för bolagsstyrelser. Bland föregångarna finns Belgien, Frankrike, Italien, Nederländerna och Spanien. I Norge finns en lagstiftning för att minst 40 procent av vardera könet ska vara representerat i de stora bolagens styrelser. Även inom EU har behovet av ett kvotsystem förts fram för att få fler kvinnor till börsnoterade bolags styrelser och detta har också diskuterats i Finland.

Vi understryker vikten av att företagen ska få en chans att självmant vidga jämställdheten. Kvotering är inte ett mål i sig utan en övergångsmekanism som behövs för att påskynda utvecklingen för att uppnå jämställdhet. Svenska Kvinnoförbundet anser att ifall börsbolagen inte uppnått en könsbalans med minst 40 % av båda könen i styrelserna år 2018 ska Finland införa juridiskt bindande kvoter. Därefter bör man med jämna mellanrum utvärdera hur lagen efterföljs.

Svenska Kvinnoförbundet yrkar på att Svenska folkpartiets representanter i riksdag och regering verkar för:

att lagstiftning som innebär att minst 40 procent av vardera könet ska vara representerat i börsbolagens styrelser införs under en övergångsperiod ifall en könsbalans på minst 40-60 inte uppnås på frivillig basis före år 2018.

Svenska Kvinnoförbundet r.f.

Carola Sundqvist
Förbundsordförande

Agneta Udd-Saarela
Generalsekreterare

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Partistyrelsens svar

I Finland, precis som i övriga Europa finns de huvudsakliga jämställdhetsutmaningarna på arbetsmarknaden. Kvinnor och män får fortsättningsvis inte lika lön för lika arbete samtidigt som topposterna i samhället alltjämt till stor del innehas av män. På EU nivå har bland annat kommissionären för rättsliga frågor, grundläggande rättigheter och medborgarskap, Viviane Reding, signalerat att könskvoter kan bli aktuella.

I dagens läge är endast 13,7 procent av styrelsemedlemmarna i Europas ledande bolag kvinnor. Som motionärerna konstaterar så har Finland ett betydligt bättre genomsnitt för börsbolagen ca 28 procent av styrelseposterna innehas av kvinnor. I finländska bolag där staten är delägare har man föregått med gott exempel, vilket bör noteras. I bland annat Irland, Estland, Luxemburg och Italien är däremot andelen kvinnor under tio procent. Kommissarie Reding har i flera sammanhang sagt att hon inte är någon anhängare av kvoter, men har meddelat att kvoter kunde ge de resultat man strävar efter.

I Belgien, Frankrike, Italien, Nederländerna, Spanien och Norge har man idag könskvotering för bolagsstyrelser medan bland annat Finland har jämställdhetsregler för styrelser där staten är ägare. Kvoter är i alla fall problematiska, inte minst med tanke på att kvinnor, som själva sitter i bolagsstyrelser, ofta ställer sig kritiska till ett kvotsystem. I Norge är endast två procent av de verkställande direktörerna i börsbolagen kvinnor. Det här visar att jämställdhetstänkandet inte lyckats genomsyra näringslivet, trots fler kvinnor i styrelserna. En viss utveckling har i alla fall skett i ledningsgrupperna vilket visar att saken går i rätt riktning.

En lag om könskvotering skulle utan tvekan ge snabba resultat, men en lag skulle inte undanröja de bakomliggande orsakerna till den ojämna könsfördelningen. Idag finns fortsättningsvis fler hinder för kvinnor än för män i karriärstegen i form av bland annat fördelningen av föräldraledigheter. Dessa faktorer har stor betydelse särskilt i början av karriären och de gör att kvinnor har sämre möjlighet att avancera inom företagen.

Karin Thorburn, professor i finansiell ekonomi vid Norges Handelshøyskole (NHH) i Bergen har gjort en översikt över den senaste forskningen om effekterna av könsbalans i bolagsstyrelser. Forskningen tyder på att styrelser med fler kvinnor är mer aktiva i sin övervakande funktion och skärper kraven på lågpresterande chefer. I USA går det också att påvisa ett positivt samband mellan andelen kvinnor i styrelsen och könsbalansen i företagets ledningsgrupp. Dessutom har kvinnliga ledamöter en högre närvarofrekvens än män och det går att se en positiv effekt även på männens närvarofrekvens när kvinnoandelen ökar. Konsultbolagen McKinsey och Ernst & Young har bägge gjort studier som visar att jämställda företag är mera kreativa och gör större vinster. Studiernas resultat är rätt entydiga och visar att det skulle vara i varje bolagsstämmas intresse att hitta kvinnor till sin styrelse.

Partistyrelsens förslag

att SFP:s företrädare i samhället aktivt arbetar för att män och kvinnor behandlas jämlikt och bereds plats i företags styrelser

att frågan behandlas igen om två år ifall inte saken utvecklas i rätt riktning

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag men önskar att motionärernas att sats finns kvar.

att lagstiftning som innebär att minst 40 procent av vardera könet ska vara representerat i börsbolagens styrelser införs under en övergångsperiod ifall en könsbalans på minst 40-60 inte uppnås på frivillig basis före år 2018.

4. Handikappservicelagen bör garantera alla gravt handikappade samma rättigheter

I Finland har statsrådet gjort klara linjedragningar om att institutionsvård av handikappade skall nedmonteras i snabb takt. Detta kräver nya sätt att fungera.

Lag om service och stöd på grund av handikapp ändrades till stora delar år 2008. § 1 i lagen säger: ” Syftet med denna lag är att främja de handikappades förutsättningar att leva och vara verksamma som jämbördiga medlemmar av samhället samt att förebygga och undanröja olägenheter och hinder som handikappet medför.”

Ett av medlen för gravt handikappade, även gravt utvecklingsstörda, att kunna leva ett fullvärdigt liv är den subjektiva rätten till personlig assistens utgående från individens behov.

Lagen gäller dock inte för alla människor i vårt samhälle och kan därmed inte anses trygga alla medborgares mänskliga rättigheter. I § 8c om personlig assistens säger lagen

”Med personlig assistans avses i denna lag den nödvändiga hjälp som en gravt handikappad har behov av hemma eller utanför hemmet

- 1) i de dagliga sysslorna,
- 2) i arbete och studier,
- 3) i fritidsaktiviteter,
- 4) i samhällelig verksamhet, samt
- 5) i upprätthållande av sociala kontakter.

Syftet med personlig assistans är att den ska hjälpa en gravt handikappad att göra sina egna val när det gäller funktioner som avses i 1 mom. Men samtidigt sägs i samma paragraf att ”För att personlig assistans ska ordnas förutsätts att den gravt handikappade har resurser att definiera assistansens innehåll och sättet att ordna den.”

Eftersom lagen kräver att den gravt handikappade personen skall ha resurser att definiera assistansens innehåll och sättet att ordna den utesluter den en liten grupp av handikappade, nämligen de personer som p.g.a. sitt handikapp inte har förmåga att kommunicera. Detta trots att alla människor på något sätt kan uttrycka vad han/hon tycker om eller inte tycker om eller kommunicera så att t.ex. nära anhörig kan tolka den handikappade.

För att mänskliga rättigheter och handikappservicelagens anda skall förverkligas kräver undertecknad

att Svenska Folkpartiets företrädare i riksdag och regering arbetar för att Lagen om service och stöd på grund av handikapp ändras så, att meningen i § 8c moment 2 ”För att personlig assistans ska ordnas förutsätts att den gravt handikappade har resurser att definiera assistansens innehåll och sättet att ordna den” stryks.

Anna Lena Karlsson-Finne
Grankulla

Partistyrelsens svar

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Lagen om service och stöd på grund av handikapp (hädanefter handikappservicelagen) beskrivs väl i motionärens framställan.

Handikappservicelagen skall, bland annat, stärka de svårt funktionsnedsattas möjligheter att få personlig assistans. Svårt funktionsnedsatta, med vissa begränsningar, har subjektiv rätt till personlig assistans, vilket är en mångsidigare lösning än det tidigare systemet med personlig hjälpare. Personlig assistans kan arrangeras på flera sätt, som ett anställningsförhållande till den person som får hjälp, eller via en servicesedel, som köptjänst eller genom kommunens egen producerade service.

Den subjektiva rätten till personlig assistans bedöms främja tillgodoseendet av svårt funktionsnedsatta personers grundläggande rättigheter. Bland annat självbestämmanderätt, rörelsefrihet, personlig frihet och trygghet samt personlig integritet. De svårt funktionsnedsattas möjligheter att medverka i, och påverka olika samhällsliga funktioner, arbetslivet och studier ökar genom tillgången till personlig assistans. De ökade möjligheterna att ta egna initiativ och att medverka har positiva konsekvenser för de funktionshindrade medborgarnas ställning i samhället och för verksamheten i hela det civila samhället. Detta främjar det psykiska och fysiska välbefinnandet, och samtidigt minskar behovet av andra serviceinsatser inom social- och hälsovården.

Den personliga assistansen öppnar nya möjligheter också för en svårt funktionsnedsatt persons att utöva socialt umgänge på jämlika grunder. Möjligheten att få individuell personlig assistans för aktiviteter utanför hemmet innebär att i synnerhet svårt funktionsnedsatta personer, erbjuds ökade möjligheter att enligt egna val delta i olika aktiviteter utanför hemmet.

Enligt handikappservicelagen bestämmer den kommun som ansvarar för servicen på vilket sätt servicen ordnas, men kommunen ska beakta en svårt funktionsnedsatt persons egen åsikt och egna önskemål. Av de service- och stödåtgärder som avses i handikappservicelagen är ersättandet av lönekostnader för personlig assistans den tredje största utgiftsposten för kommunerna. Färdtjänsten och serviceboendet är de största och näststörsta utgiftsposterna. Införande av subjektiv rätt till personlig assistans innebär ökade kostnader för kommunerna. För att dämpa kostnadsökningen har det införts begränsningar i bestämmelserna om personlig assistans. Dessa begränsningar gäller räckvidden av den subjektiva rätten, definieringen av stödbehovet och begreppet svårt funktionsnedsatt person samt frågan om vem som kan utses att erbjuda personlig assistans.

Motionsställaren föreslår att meningen ”Personlig assistans kännetecknas av att den person som behöver assistans har resurser att definiera assistansens innehåll och sättet att ordna den” stryks ur lagtexten. Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har prövat denna lagparagraf i fall som gäller möjligheten för svårt funktionsnedsatta personer att delta i fritidsaktiviteter och i samhällslig verksamhet, och gett paragrafen en vid tolkning. Man har ansett att svårt funktionsnedsatta personer som enbart kan kommunicera genom blinkningar och handtryckningar eller med hjälp av bilder har resurser att definiera assistansens innehåll och sättet att ordna den. HFD har gett en nära anhörig rätten att tolka den svårt funktionsnedsattas viljeyttringar, dock inte så att det kan missförstås som den nära anhörigas vilja.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

I början på sommaren 2013 kommer arbetet med att omarbета och slå samman Specialomsorgslagen om utvecklingsstörda och Handikappservicelagen att inledas. Den påtalade formuleringen kommer då att granskas i ljuset av de HFD beslut som redan finns.

Partistyrelsen föreslår att SFP:s representanter i riksdag och regering arbetar för

att formuleringar som inte respekterar de svårt funktionsnedsattas mänskliga rättigheter stryks då arbetet med att slå samman Specialomsorgslagen om utvecklingsstörda och Handikappservicelagen verkställs.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

5. Avskaffa ”kassettavgiften.”

Den så kallade kassettavgiften/privata kopieringsersättningen till TEOSTO betalar konsumenterna idag för varje tom cd-skiva, mp3-spelare, digitalbox, hårddiskiva och övriga lagringsmedia som inhandlas, som en slags reservation för eventuell framtida kopiering. Att samla in avgiften såsom nu är orättvist gentemot dem som inte bryter mot lagen genom kopiering och vidaredistribution. Upphovsmännen och samfundet använder denna avgift till att finansiera sin egen verksamhet, något som vi motsätter oss.

Syftet med denna motion är att avskaffa potentiella straffavgifter för konsumenter, samtidigt som vi vill påminna om den allmänna problematiken kring lagen om upphovsrätt. Liksom Lex Karpela -lagstiftningen hör kassettavgiften till en svunnen tid då man via lagar och reglering försökte skydda upphovsmännens inkomster. Vi håller fast vid att dessa inkomster bör tryggas även i framtiden, men tycker inte att kassettavgiften är rätt sätt att gå till väga i det syftet.

Vi undertecknande anser att SFP:s representanter i riksdagen och regeringen skall verka för:

ATT privatkopieringsersättningen avskaffas

Svensk Ungdom

Niklas Mannfolk
Förbundsordförande

Sandra Grindgårds
Förbundssekreterare

Partistyrelsens svar

De utbetalningar som undervisningsministeriet fördelar till upphovsrättsorganisationer på basen av privatkopieringsavgiften uppgick år 2012 till ca 6 miljoner euro. Summan har minskat stadigt under senare år. År 2007 uppgick utbetalningarna till ca 11,4 miljoner euro.

Privatkopieringsavgiften är baserad på lagstiftning (26 a § 3 mom. i upphovsrättslagen (404/1961), och summorna som åläggs olika produkter justeras årligen. För digitalboxar och digitala audiospelare kan summan år 2013 uppgå till 36 euro per enhet (om minnet överskrider 750 gigabyte). För externa hårddiskar kan summan år 2013 uppgå till 18 euro (om minnet överskrider 1 terabyte). Med andra ord är summan en inte helt oväsentlig del av produkternas pris.

Konsumenter kan undgå avgiften genom att beställa sina produkter från ett annat land, vilket är ett vanligt sätt att köpa de produkter som omfattas av privatkopieringsavgiften. I ett uppmärksammat fall i hovrätten i mars 2013 dömdes en av de stora kedjorna inom hemelektronikförsäljning i Finland att retroaktivt betala de privatkopieringsavgifter man undvikit att ta in genom att förlägga delar av sin nätbutik i Estland.

Det är således uppenbart att privatkopieringsavgiftens framtid bör diskuteras, och motionärernas inlägg är ett välkommet initiativ i debatten.

Principen om att upphovsmän har rätt till ersättning för sina alster är i alla fall klar. Det behöver finnas mekanismer som gör att upphovsmän får ersättning på ett fungerande sätt, och

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

privatkopieringsavgiften har varit ett sätt att åtgärda det här. När konsumenternas sätt att lyssna och se på upphovsrättskyddat material förändras, behöver även lagstiftningen hänga med. Vi är idag i en situation där distributionskanalerna för t.ex. musik har förändrats så att man inte längre lagrar den musik man lyssnar på utan den distribueras i realtid. Samma utveckling gäller videobaserat material. Den kraftiga minskningen av medel som privatkopieringsavgiften inbringat, och de höjningar av avgiften det gett upphov till, är ett resultat av den här utvecklingen.

Partistyrelsen föreslår

att SFP:s företrädare i riksdag och regering arbetar för nya sätt att garantera att upphovsmän får ersättning för sina alster då konsumenternas medievanor utvecklas.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag men vill även tillägga motionärens ursprungliga att-sats om att avskaffa privatkopieringsersättningen.

6. Varven i Finland, speciellt STX-varvet, Åbo

I januari 2013 stod det klart att regeringen har förvägrat det sydkoreanska bolaget STX och dess dotterbolag STX Europe den krävda tilläggsfinansiering för att kunna få en stororder av 1-2 lyxkryssarbyggen till varvet i Åbo och som dessutom är bundet till huruvida de två redan preliminärt beställda TUI-byggena kan garanteras ser vi undertecknare att det krävs snabba lösningar för att kunna garantera sysselsättningen på varvet. För att garantera 20.000 arbetstillfällen och hela underleverantörskedjan. Från regeringshåll ville man bevilja ett innovationsstöd, rundhänt, men varvet behövde rörelsekapital. Därför gick ordern till Frankrike.

Men det har visat sig att trots att Landskapsstyrelsen tillsatt en varvsarbetsgrupp bestående av både experter från varvet och några politiker och trots att Heinäluoma efterlyst nya sätt varpå man kunde finansiera fartygsbyggen – saknas det ännu i skrivande stund konsensus om hur man kunde gå vidare nu då det största och första gasdrivna fartyget, m/s Viking Grace står färdigt och blev överlåtet till Viking Line den 10.1.2013 från STX Åbo-varv. Detta fartygsbygge har väckt stort intresse även globalt sett.

Trots aktiv lobbning fattas det ännu gasdepåer i Finland, i trakten och fartyget kommer att få sina behållare fyllda på svenska sidan. Från medborgarhåll har en nätadress startats för att rädda varvet, som i skrivande stund har 9700 undertecknare.

Det specialkunnande man har byggt upp här både vad gäller det allra senaste inom LNG-teknologin, olika isförstärkta lösningar samt vibrationskontrollen i traditionella fartyg samt naturligtvis den breda och ytterst väl fungerande världsomspännande underleverantörskedjan till världens största kryssningsfartygs-byggen, bör kunna garanteras i framtiden.

Det är frågan om unik kompetenskedja som man inte kan kopiera. Om man låter kunnandet spridas för vinden som nu är faran vid varje avbrott är själva kärnan, pålitligheten, kunnandet och yrkes stoltheten snabbt skingrat för vågorna.

Vi ser inte att en lösning som det ryktas om- att man har kommit överens om att varvena i Finland skall och bör läggas ner eftersom det är överkapacitet inom varvsbusinessen – varken nu eller på sikt är ett alternativ för Finland, eller Åbo. Dylika ”hemliga” överenskommelser bör återtats.

Inom en mycket snar framtid kommer varvet i Åbo med sitt specialkunnande strategiskt sätt att ligga mitt i – om inte närmast – ruten till den allt mer attraktiva och lukrativa Nordostpassagen.

Därför kommer man att lägga in – och borde man redan ha lagt in – stororders på isförstärkta fartyg i alla kategorier: containers, tankers, miljövänliga LNG-versioner av olika fartyg och andra kommande versioner där teknologin ännu är i sin linda. Vi skall inte heller glömma hela off-shore industrin för Arctica. Detta kan vi och detta är vår nisch.

Varvens eventuella tomgångsperioder kan sedan fyllas med metalljobb av olika slag.

I Åbo har man redan testat på att i en av hallarna bygga ett flytande hus, inomhus, i tempererade förhållanden med ett gott resultat. Varför då inte satsa på olika miljövänliga, metalljobb som vindkraftverk, sol/gasdrivna spårvagnar, isförstärkta tåg.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Åbo skulle vara centret för landets sjöfart, varvsindustri och maritim utbildning, ett HAVSKLUSTER med ett omfattande samarbete över områdes- och tom landsgränser.

Vi önskar att man kunde visa att det inte är enbart fraseologi och museologi- utan en levande verklighet - nu och i framtiden.

Därför yrkar vi på att Svenska folkpartiet verkar för

- att** finna nya lösningar för att trygga Åbo-varvets och de inhemska varvens framtid
- att** man vidtar åtgärder för och visar större smidighet vid finnandet av nya alternativa modeller för att lösa och trygga både den kortsiktiga och den långsiktiga helst inhemska ägarstrukturen, speciellt vid Åbo-varvet men även de andra varven i Finland
- att** man verkar för att kunna finna nya smidiga lösningar med ”redar-ansvar” för tillfälliga varvsstop, till exempel mellan fartygsleveranserna, med syfte att ha full sysselsättning, året/åren runt, långt in i framtiden.

Heidi Catherine Sid
Maud Stenroth

Monica Hedström-Järvinen
Sixten Westerby

John-Eric Sid
Kjell Wennström

Partistyrelsens svar

Motionen tar upp ett aktuellt och viktigt ämne. Allmänt kan konstateras att den globala situationen inom varvsbranschen är ohälsosam. Konkurrensen är snedvriden på grund av att flera länder stöder stora skeppsbyggnadsprojekt med skattemedel. Situationen för varvsindustrin globalt är mycket pressad, och det är tyvärr ofta andra än marknadsmässiga faktorer som avgör hur beställningarna görs.

Samtidigt påpekar motionärerna helt rätt att det finns unik sakkunskap i Finland när det gäller skeppsbyggande. I Finland finns idag cirka 450 företag inom havsindustrin och de sysselsätter cirka 17 850 personer, varav varvsindustrin ca 2 200 personer. Hela 80 % är sysselsatta inom övriga delar av havsindustrin.

De möjligheter som Arktis utgör för den finländska varvsindustrin ska inte förringas. Det finns stora möjligheter för att lyckas väl på den växande marknad som specialbyggda fartyg för arkiska förhållanden utgör.

Regeringen har 2012-2013 beviljat totalt 31 miljoner euro i innovationsstöd för byggandet av två kryssningsfartyg. Regeringen har också i framtiden beredskap att bevilja innovationsstöd för dylika projekt inom ramen för de bestämmelser som gäller inom EU.

Krisen inom varvsindustrin har även föranlett en diskussion om att staten borde gå in som ägare i industriföretag. Det finns ändå orsak att notera att statligt ägande inte betyder att ett olönsamt eller icke konkurrenskraftigt företag blir lönsamt. Statens roll ska vara att främja företagets etablerings- och verksamhetsmöjligheter genom arbetsmarknads- och skattepolitiska åtgärder. Den här typens åtgärder kommer att behövas från regeringens sida för att trygga och förbättra industrins förutsättningar att verka i Finland i framtiden.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Partistyrelsen föreslår

att SFP:s företrädare i riksdag och regering verkar för att den inhemska industrins verksamhetsförutsättningar bevaras genom arbetsmarknads- och skattepolitiska åtgärder

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens uppdaterade beslutsförslag.

7. Revision av vattenlagen

Översvämningar med åtföljande skador på hus och åkermark/odlingar har ökat år för år. Detta kan inte enbart skyllas på vädrets makter, utan det är torrläggning av skog och våtmarker i kombination med en tandlös vattenlag som är den stora bidragande faktorn. Gällande vattenlag tillåter torrläggning där vattnet leds till närmaste dike utan att

behöva ta hänsyn om diket/bäcken/ån kan svälja den oreglerade vattenmängd som avleds under snösmältning, regnperiod eller rena skyfall. Det gamla ordspråket "Många bäckar små blir en stor å" har idag förändrats till "Många skogsdiken små leder till en översvämningsbenägen å".

Som exempel kan ges den årensning/ reglering som utfördes i Lillån på 1950-talet i Korsbäck/ Kristinestad. Den fungerade väl under en lång tid, översvämningarna började dock på nytt när skogsdikningarna inleddes på allvar. En nyligen utförd rensning av ån bekostades helt av jordbrukarna i området. Bidragsmöjligheter för att ta emot och avleda vatten från skogsdikning finns inte. Ansvaret har överlåtits helt åt jordbrukare/markägare/fastighetsägare nedströms. Detta är absurt.

”Det åligger den boende och ägaren att skydda sin egendom för översvämning”

(www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=430564&lan=sv&clan=sv)

Miljöcentralens pressmeddelande av den 12 mars 2013, ger en märklig bild av en övervakande myndighet. Den högsta övervakande myndigheten, miljöcentralen, fritar staten, beställaren (skogsägaren) och tillståndsgivaren (sig själv!) från allt ansvar. De som minst gagnas av olika skogstorrläggningståtgärder och drabbas av skadan skall själva ansvara för ersättningen, och uppmanas därtill teckna försäkring för något som någon annan är upphov till, eller ens medvetna om vad en skogsägare åtskilliga kilometer bort har utfört. Detta strider mot allt förnuft och rätt.

Sfp i Dagsmark anser

- att SFP skall vidta åtgärder för att ändra vattenlagen så att den som dikar också skall åläggas ansvar och deltagande i avledning av vatten ut till sjö eller hav.
- att SFP skall verka för statliga budgetmedel för skador orsakade av översvämningar också skall finnas i fortsättningen. Enskilda markägare skall inte tvingas att stå för skador som uppenbart är orsakade av andra.
- att SFP skall verka för att den som drar nytta av dikning också skall ta ansvar för eventuella kommande översvämnings-skador, tex i form av försäkring

SFP i Dagsmark 30.3.2013

Åsa Blomstedt
Ordförande

B-G Lindh
Sfp medlem

Partistyrelsens svar

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Senast sommar var regnmängderna lokalt extremt stora. Våra landhöjningskuster med flackt landskap är synnerligen känsliga för översvämningar och vattnets fria flöde till havet måste ovillkorligen tryggas. De områden som drabbades allra hårdast sommaren 2012 fanns just i Kristinestad. Skadorna var betydande och ersättningar utbetalas både via skördeskadelagen och via lagen om exceptionella översvämningar.

Sfp arbetade målmedvetet arbetat i såväl riksdag som regering för att se till det fanns tillräckliga anslag för ersättningar för översvämningarna år 2012. Arbetet bar frukt och dessutom betalades skördeskadeersättningarna ut tre månader tidigare än vanligt efter flitiga kontakter med jord- och skogsbruksministern.

Vattenlagen reviderades grundligt under senaste riksdagsperiod men när det gäller kostnadsfördelningen och ansvaret för rensningar blev tyvärr de efterkrigstida bestämmelserna i kraft. Riksdagens jord- och skogsbruksutskott påpekade detta faktum i sin behandling av lagen och riksdagen förutsatte också att lagstiftningsvägen se över saken. Andra viktiga lagar som reglerar dikning och torrläggning är markanvändnings- och bygglagen samt lagen om vattentjänster. Det är synnerligen viktigt att kommunernas ansvar i dikningskostnaderna ses över, så att kommunernas andel motsvarar deras verkliga ansvar. Lagberedningsarbetet för att åtgärda denna brist har påbörjats vid Jord- och skogsbruksministeriet och vid justitieministeriet.

Gällande påverkandet på statliga budgetmedel för att ersätta översvämningsskador, är detta tyvärr inte längre möjligt. Riksdagen har upphävt lagen om ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar. Förordningen gäller till slutet av detta år. Det betyder att fr.o.m. 2014 ersätter staten inte översvämningsskador utan ersättningarna sköts av privata försäkringar.

Det absolut viktigaste är ändå att trygga vattnets fria flöde till havet. Med tanke på detta pågår som bäst ett omfattande arbete för att göra upp riskhanteringsplaner på de potentiella översvämningssområdena. Väl planerade, och i tid utförda rensningar av vattendrag utgör den bästa garantin för att undvika översvämningsskador i framtiden.

Partistyrelsen föreslår

- att** SFP vidtar åtgärder för att ändra vattenlagen så att den som dikar också skall åläggas ansvar och deltagande i avledning av vatten ut till sjö eller hav.
- att** SFP arbetar för stödandet av skyddsåtgärder mot översvämningar i enlighet med riskhanteringsplanerna för områden med betydande översvämningsskador
- att** SFP verkar för att staten följer upp hur ersättningarna sköts efter att ansvaret förflyttats till privata försäkringar

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

8. Bevara de nuvarande församlingsgränserna

Enligt nuvarande lagstiftning skall församlingsgränserna följa kommungränserna, vilket i många fall kan vara till en stor nackdel.

Vid stora kommuner blir påverkningsmöjligheterna i församlingen mindre.

Känslan av gemenskap är större i en mindre församling, vilket är mycket viktigt för många församlingsmedlemmar.

Även de ekonomiska fördelarna med stora församlingar kan ifrågasättas.

Därför föreslår vi:

att det vid kommunsammanslagningar skall vara möjligt, att bevara de nuvarande församlingarna

Svenska folkpartiet i östra Borgå lk. r.f.

Annette Forsblom
Ordförande

Lars-Johan Nyholm
sekreterare

Partistyrelsens svar

Enligt kyrkolagens 3§ ska församlingsindelningen ”motsvara kommunindelningen så att varje kommun i sin helhet befinner sig på området för samma församling eller samma kyrkliga samfällighet”. Detta gäller också efter eventuella kommunsammanslagningar. De nuvarande församlingarna berörs därmed inte automatiskt av kommunsammanslagningarna, utan alla församlingar, som vill, kan i princip fortsätta som hittills. För en del kan det bli aktuellt att bilda en samfällighet som en följd av kommunsammanslagning. Detta gäller för församlingar som nu ensamma verkar i en kommun. Om den kommunen går samman med en, två eller tre andra kommuner, måste församlingarna i den nya storkommunen antingen gå samman i en församling eller bilda en samfällighet.

Det motionärerna efterlyser är således redan en verklighet.

För samfälligheterna innebär kommunsammanslagningarna att antalet församlingar i samfälligheten kan öka. Så sker ifall de berörda församlingarna vill fortsätta som självständiga församlingar eftersom de i så fall måste ingå i en samfällighet som motsvarar den nya kommunens gränser.

Huruvida det är lämpligt med en koppling mellan kommun- och församlings/samfällighetsgränserna är i alla fall en fråga som bör diskuteras. Det kunde i vissa fall säkert vara bättre att frikoppla gränserna och göra det möjligt för

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

församlingarna/samfälligheterna att självständigt bestämma på vilket geografiskt område de verkar.

Partistyrelsen föreslår att motionen anses besvarad med denna beredning.

Partifullmäktiges utlåtande:

Partifullmäktige anser att SFP ska arbeta för att frikoppla gränserna och göra det möjligt för kyrkan att självständigt bestämma på vilket geografiskt område församlingarna/samfälligheterna verkar.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

9. Reseersättning för förtroendevalda

Många unga förtroendevalda studerar eller gör sin värnplikt på en annan ort än den egna hemkommunen. För att en fungerande representativ demokrati ska förverkligas måste deras möjlighet att delta i förtroendemannamöten tryggas, och närvaron ska inte begränsas av ekonomiska resurser. En del kommuners stadgar är bristfälliga, och möjliggör inte dylik ersättning. I många kommuner görs endast muntliga överenskommelser från period till period om reseersättningar från exempelvis studieort, vilket varken är hållbart eller rättvist.

Följande text är tagen ur Esbo stads stadga om arvoden och reseersättning till förtroendevalda:
Till stadsfullmäktiges, stadsstyrelsens, lagstadgade nämnders eller andra förvaltningsorgans ledamöter, som studerar, fullgör värnplikten eller civiltjänst eller vistas på arbetskommendering på annan ort i Finland, betalas ersättning mot betalningsverifikat, med beaktande av student, beväring o.dyl. rabatter, för resa med tåg, buss eller båt. Dagtraktamenten eller ersättning för resor från utlandet betalas inte.

Eftersom demokrati bygger på att alla samhällsgrupperingar är representerade, är det av största vikt att man tryggar representativ demokrati även på de orter där exempelvis studiemöjligheter saknas. En förutsättning för detta är därmed att de unga i kommunen som studerar på annan ort inte åläggs större utgifter för sitt engagemang än övriga kommunalt engagerade.

Vi undertecknande anser att SFP:s representanter i kommunerna, riksdagen och regeringen skall verka för:

att reseersättningar till stadsfullmäktiges, stadsstyrelsens, lagstadgade nämnders eller andra förvaltningsorgans ledamöter, som studerar, fullgör värnplikt eller civiltjänst eller vistas på arbetskommendering på annan ort i Finland skrivs in i kommunallagen

att införa reseersättningar till stadsfullmäktiges, stadsstyrelsens, lagstadgade nämnders eller andra förvaltningsorgans ledamöter, som studerar, fullgör värnplikt eller civiltjänst eller vistas på arbetskommendering på annan ort i Finland

Svensk Ungdom

Niklas Mannfolk
Förbundsordförande

Sandra Grindgårds
Förbundssekreterare

Partistyrelsens svar

Trenden över valdeltagande i kommunalval är sjunkande. År 2012 uppgick den till 58,2 procent i hela landet, medan det i föregående kommunalval var 61,2 procent.

År	Valdeltagande, % (av alla röstberättigade)	Förhandsröstning, % (av alla röstande)
1972	75,6	5,3

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

År	Valdeltagande, % (av alla röstberättigade)	Förhandsröstning, % (av alla röstande)
1976	78,5	6,8
1980	78,1	8,0
1984	74,0	9,2
1988	70,5	18,3
1992	70,9	38,1
1996	61,3	34,9
2000	55,9	37,7
2004	58,6	39,1
2008	61,2	39,9
2012	58,2	42,4

Kandidaternas åldersstruktur avviker från de röstberättigades. Ålderspyramiden liknar i varken den ena eller den andra gruppen längre någon pyramid: de röstberättigades åldersfördelning påminner närmast om ett torn och kandidaternas om en lök, där man ser att både de yngsta och de äldsta åldersgrupperna saknas.

Av kandidaterna i kommunalvalet 2012 var 10,0 procent under 30 år, vilket är 0,7 procentenheter mindre än i det förra kommunalvalet. Andelen kandidater över 65 år ökade i sin tur från 9,2 procent till 13,5 procent av kandidaterna jämfört med det förra kommunalvalet. Totalt var antalet kandidater över 65 år över 5 000, vilket är nästan 1 500 kandidater fler än i kommunalvalet 2008.

Den genomsnittliga åldern för kandidaterna är nu omkring ett år högre än i föregående val. De manliga kandidaternas genomsnittliga ålder är nu 49,8 år och de kvinnliga kandidaternas 47,0 år. De kvinnliga kandidaterna är i genomsnitt nästan fyra år yngre än de kvinnliga röstberättigade, medan de manliga kandidaterna är ungefär lika gamla som de manliga röstberättigade. De röstberättigades genomsnittliga ålder har stigit med något under ett år från föregående kommunalval. Männens genomsnittliga ålder på valdagen är nu 48,1 år och kvinnornas 50,8 år.

De invalda är något äldre än kandidaterna. Genomsnittsåldern för de invalda männen är 51,5 år och för de invalda kvinnorna 47,3 år. Från föregående val har de invaldas genomsnittliga ålder ökat med något under ett år. De nya fullmäktigeledamöterna är i genomsnitt fyra år yngre: genomsnittsåldern för nya manliga fullmäktigeledamöter är 47,6 år och för nya kvinnliga fullmäktigeledamöter 44,1 år.

För Svenska folkpartiets del var antalet kandidater i kommunalvalet 2012 i åldersgruppen 18-29 totalt 187 stycken. Av dem blev 28 invalda.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

År 2008 uppställdes 172 personer i åldersgruppen 18-29 av vilka 51 invaldes, år 2004 var siffrorna 188 kandidater mot 53 invalda.

Vi kan således konstatera att det finns ett samband mellan en lägre röstningsaktivitet, ett mindre antal unga kandidater och en minskat antal invalda unga kandidater.

Det ligger i demokratins intresse att ha ett högt valdeltagande. Motionärerna är ute i ett angeläget ärende, och visar på konstruktiva ideer för att underlätta för unga kandidater att delta i den demokratiska processen. Vårt samhället behöver se till att ekonomiska orsaker inte skall hindra unga kandidater att delta.

Det är motiverat att stöda tanken på reseersättningar då hemorten inte erbjuder studiemöjligheter.

Frågan gällande ändring av reseersättningsgrund för dem som vistas på arbetskommendering på annan ort i Finland, är mer mångfacetterad. Under arbetskommendering kompenseras arbetstagaren ofta av arbetsgivaren vid byte av arbetsort. Samtidigt finns det många förtroendevalda som arbetar på annan ort då hemorten inte erbjuder lämplig arbetsplats.

Partistyrelsen föreslår att SFP:s företrädare i riksdag och regering skall arbeta för

att reseersättning till kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens, lagstadgade nämnder eller andra förvaltningsorgans ledamöter som studerar, fullgör värnplikt eller civiltjänst på annan ort skrivs in i kommunallagen

samt att SFP:s förtroendevalda i kommunerna skall arbeta för

att i kommunernas stadga införa reseersättning till kommunfullmäktige, kommunstyrelsens, lagstadgade nämnders eller andra förvaltningsorgans ledamöter som studerar eller fullgör värnplikt eller civiltjänst på annan ort.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag.

10. Presidentens rätt att benåda fångar ska slopas

I Finlands grundlag 11.6.1999/731 Kapitel 9 105 § första moment om Benådning står det: Republikens president kan i enskilda fall, efter att ha inhämtat utlåtande av högsta domstolen, besluta om benådning genom att mildra eller efterge av domstol bestämda straff eller andra straffrättsliga påföljder.

Presidentens rätt att benåda fångar baserar sig på historiska faktorer. Efter självständigheten motiverades en stark presidentmakt som alternativ till monarki. I dagens läge är det inte längre ändamålsenligt. En av de mest grundläggande principerna i en rättsstat är tredelningen av makten och således ett oberoende rättssystem. Presidentens rätt att benåda fångar kan ses som ett ifrågasättande av hela rättssystemet.

Under sitt första år har President Niinistö benådat endast två fångar medan Halonen under sin tid benådade i medeltal 22 fångar per år. Niinistö har själv kommenterat att presidentens rätt att benåda fångar är gammalmodig och kunde slopas.

Även om presidentens möjlighet till benådning av livstidsfångar kan ses som en viktig samhällsfunktion, som i det finska rättssystemet spelar en medmänsklig roll, kan förfarandet anses förlegat, då exempelvis Sverige överfört benådningsrätten från kungen till regeringen och rättsväsendet redan 1974. Eftersom det nuvarande finska systemet redan kräver utlåtande från högsta domstolen, vore det naturligt att helt och håller förflytta makten att benåda fångar till högsta domstolen.

Vi undertecknande anser att SFP:s representanter i riksdagen och regeringen skall verka för:

ATT stryka första momentet i 105 § i Finlands grundlag

ATT överföra makten att benåda fångar från presidenten till högsta domstolen

Svensk Ungdom

Niklas Mannfolk
Förbundsordförande

Sandra Grindgårds
Förbundssekreterare

Partistyrelsens svar

Möjligheten till benådning är en viktig funktion för ett rättssamhälle som betonar betydelsen av humana och rättvisa straff. Till exempel den dömdes allvarliga sjukdom och de allvarliga negativa konsekvenser ett fängelsestraff kan ha på den dömdes oskyldiga familjemedlemmar är faktorer som kan beaktas på ett ändamålsenligt sätt vid beslutsfattande i benådningsärenden.

Benådningsansökningarnas antal har minskat betydligt under senare år (2004 var ansökningarnas antal 209 medan de 2012 hade minskat till 88). Orsakerna till denna utveckling torde ligga i olika lagstiftningsåtgärder. Främst lagändringen 2006 som innebär att Helsingfors hovrätt kan besluta om villkorlig frigivning av personer dömda till fängelse på livstid. Även den ökade användningen av samhällstjänst, ibruktagandet av det nya övervakningsstraffet samt möjligheten att besluta om att den som dömts till livstids fängelse innan han eller hon frigges villkorligt kan ställas under övervakad frihet på prov, torde vara faktorer som har minskat på benådningsansökningarna.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Man kan, såsom motionärerna gjort, på goda grunder framföra argument varför republikens president inte skall besluta om benådningar. Frågan om att överföra denna funktion på till exempel Högsta domstolen är ändå inte oproblematisk. Argument som talar emot en förändring av nuläget är bland annat att Högsta domstolen är ett rättskipningsorgan medan benådning inte innebär lagtolkning. Benådningsbesluten motiveras i regel inte med rättsliga argument, utan snarare med skälighetsargument där tonvikten ligger vid sociala och medicinska faktorer. En eventuell konsekvens av en lagändring i enlighet med motionärernas framställan skulle även kunna vara att juridiska aspekter skulle betonas på bekostnad av humana överväganden, vilket är själva grundtanken bakom benådningsinstitutet.

Partistyrelsen föreslår att motionen anses besvarad med ovanstående beredning.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag.

11. Ett mera flexibelt sätt att lära sig finska eller svenska

De vanligaste orsakerna till invandring är familj, arbete eller studier. Människor är över huvud taget rörligare än förut. Enligt Kommunförbundet bör arbetskraftsinvandringen främjas som en välkommen och nödvändig del av det finländska arbetslivet. Regeringens mål är att följa en migrationspolitisk linje som stöder uppbyggandet av ett tolerant, tryggt och mångfaldigt Finland och som ökar Finlands internationella konkurrenskraft. Språket är en av de viktigaste verktyg för integreringen. Även om integreringen är så mycket mera än bara språk, kan vi inte förneka faktum att språket öppnar portar till samhället.

Att som vuxen invandrare kunna lära sig finska eller svenska i Finland kan vara en utmaning. Utbildningsmetoder och former är oftast uppbyggda utgående samhällets (kommunens) behov och möjligheter istället för just tvärtom. Utbildningen som erbjuds är ofta under arbetstid och arbetsinvandrare som jobbar har svårt att kombinera språkutbildning och jobbet. På många arbetsplatser är arbetsspråk engelska och det betyder att berörda inte kan praktisera eller få finska eller svenska språken via arbetslivet.

Den 1.9.2011 trädde den nya lagen om främjande av integration (Finlex 1386/2010) i kraft. Lagen testas av försöksprojektet Delaktig i Finland. Delaktig i Finland administreras av Arbets- och näringsministeriet. I projektet prövas olika sätt att få personer utanför arbetskraften att delta i utbildning, att på ett effektivt sätt kombinera studier och arbete och att delaktiggöra föräldrar som tar hand om barnen hemma. Målet är flexibla utbildningslösningar som beaktar individens kompetens och livssituation.

Kommunen borde på ett aktivt sätt samarbeta med privata sektorn och andra samarbetspartner (så som Delaktig i Finland) och bereda möjlighet för mera flexibelt sätt att lära sig finska eller svenska. Detta skulle gynna invandraren, kommunen och privata sektorn.

Vi föreslår att:

- SFP:s representanter i kommunerna ska aktivt jobba för att skapa arenor där offentliga och privata sektorn möts och tillsammans utarbetar en flexibel modell för att lära sig finska eller svenska i de egna kommunerna.

Tobias Pöttsch,
ordförande för Mångkulturellt Finland r.f.

Claudia Nystrand,
ordförande för SFP:s
integrationspolitiska utskott

Partistyrelsens svar

Svenska folkpartiet har en stark ideologisk förankring i hurudan politik vi för gällande invandring och mångkultur. I arbete med regeringsprogram har SFP konsekvent lyft upp dessa aspekter som en nödvändig och berikande del för hela landets framtid och utveckling. I kommunerna arbetar många av våra förtroendevalda aktivt med att anpassa lokala integrationsåtgärder till invandrarnas behov. Språkets betydelse har är central när det gäller åtgärder vi förespråkar.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Projektet Delaktig i Finland är ett exempel på ett konstruktivt sätt verkställa lagen om främjande av integration.

Många av de verktyg som behövs för integration via språkinlärning hittas inom den tredje sektorn. Delaktighet, att involvera, att möta individen sker naturligt då människor möts.

Att skapa arenor där offentliga och tredje sektorn möts är av intresse för samhället rent generellt - inte bara med tanke på en lyckad integration. Människans behov av att rota sig i sitt närsamhälle gäller för alla oberoende av bakgrund.

I dessa sammanhang är kommunens uppgift att skapa möjligheter och förutsättningar, medan den tredje sektorn bidrar med engagemang och konkreta verksamhetsformer.

Som exempel förutom tredje sektorns frivilligorganisationer kan nämnas att Medborgar-och arbetarinstitut väl kan fungera som skapare av offentliga mötespunkter där speciellt språkinlärningen ges en aktiv roll.

Partistyrelsen föreslår

- att** SFP:s aktivister inom olika verksamhetsfält fortsätter att medverka till att arenor skapas där offentliga och privata sektorn möts för att möjliggöra samverkan
- att** SFP:s representanter i kommunerna uppmärksammar behovet av språkkunskaper i integrationsprocessen
- att** SFP:s representanter påtalar rättigheten att välja svenska som första integrationsspråk

***Partifullmäktiges utlåtande:** Partifullmäktige betonar att man lär sig språk bäst när man praktiskt kan använda språket i sitt arbete eller i utbildning, och betonar att man inte kan kräva fulla språkkunskaper innan man kan få ett jobb eller en utbildningsplats.*

12. Mångfald i föreningslivet

Ett rikt, aktivt och mångsidigt föreningsliv framhålls ofta som kännetecknande för det svenska i Finland. Föreningsengagemang öppnar möjligheter till att stärka sociala nätverk, öka folkhälsan, motverka segregation och stimulera kulturella uttryck. Öppna och inkluderande institutioner och föreningar har härmed en nyckelroll i arbetet för invandrades och nyfinlandssvenskars inkludering och delaktighet i samhällslivet. Frågan är även synnerligen relevant för morgondagens svenskspråkiga kultur i Finland.

I Kommunförbundets riktlinjer för invandrar politiken bland annat står: ” Tredje sektorn har goda möjligheter att komplettera myndigheternas tjänster. Frivilligverksamheten är viktig särskilt när det gäller att utvidga invandrarnas sociala nätverk till att omfatta hela det omgivande samhället. Invandrarnas egna organisationers insatser för att främja invandrades modersmål, kultur och religion är av största vikt. Det är viktigt att satsa på att sprida god integrationspraxis. ”

Föreningen Mångkulturellt Finland r.f. Finland r.f. yrkar på att representanter för Svenska Folkpartiet r.p. proaktivt arbetar för

- att svenskspråkiga institutioner och föreningar i Finland är välkomnande och söker medlemskap på bred basis som ger alla möjlighet att bidra med sitt engagemang
- att svenskspråkiga institutioner och föreningar i Finland uppmuntras att anta en mångfaldspolicy med speciell hänvisning till inkluderande av nyfinlandssvenskar

Tobias Pöttsch,
ordförande för Mångkulturellt Finland r.f.

Claudia Nystrand,
ordförande för SFP:s
integrationspolitiska utskott

Partistyrelsens svar

Svenskfinland har gång på gång visat sig ha ett starkare socialt kapital än andra delar av Finland. Finlandssvenskarna har ofta bredare sociala nätverk, och intressen som inkluderar att man träffas och umgås. Boken *Det finlandssvenska sociala kapitalet. Fakta och fiktion* av Susan Sundback och Fredrica Nyqvist visar på att Finlandssvenskarna är lyckligare, friskare och lever längre än den finskspråkiga befolkningen. En förklaring som tas upp är de skillnader som finns i de sociala relationerna som är typiska för språkgrupperna. Finlandssvenskarna har ett större socialt kapital.

Ett rikt, aktivt och mångsidigt föreningsliv förgyller inte bara individens liv, utan ger styrka till hela samhället. Vi behöver ta tillvara den styrka vi har i våra regioner, och hitta olika sätt för oss att utöka gemenskapen ytterligare. Motionärerna tar upp den här aspekten när det gäller en lyckad integration av de nya finländare som finns i vårt samhälle.

Frivilligverksamheten är oftast partipolitiskt obunden. I Svenskfinland är i alla fall många av våra partimedlemmar aktiva i många olika föreningar. Det torde kunna betyda att den ideologiska grund som Svenska folkpartiet står för när det gäller ett inkluderande och öppet samhälle också bör präglade den finlandssvenska organisationsvärlden. Man kan därmed anta att den ideologiska grunden som partiet förespråkar gällande mångfald och den tredje sektorns betydelse för samhället, även genomsyrar våra medlemmars engagemang i all frivilligverksamhet.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Partistyrelsen uppmanar därför alla aktörer inom den tredje sektorn

att utveckla sina institutioner till öppenhet som välkomnar medlemskap på bred basis

att alla svenskspråkiga institutioner och föreningar i Finland uppmuntras att aktivt inkludera personer med invandrabakgrund i sin verksamhet

***Partifullmäktiges utlåtande:** Partifullmäktige betonar att de finlandssvenska föreningarna har en agenda att värna om den finlandssvenska kulturen, och att alla som delar den önskan givetvis bör vara välkomna med i gemenskapen. De finlandssvenska föreningarna bör värna om sin finlandssvenska särprägel för att kunna erbjuda den finlandssvenska kulturen åt andra.*

13. Möjligheter med Invandrings- och integrationspolitik

Finland har och har haft ett fungerande system för invandring och integration under en lång tid. Det är dock anpassat till en invandring främst på grund av humanitära skäl.

Världen förändras hela tiden, så också invandringen och de behov som finns förenade med den. Finlands invandringspolitik och systemet för att ta emot inflyttare är anpassat för gårdagen och har idag blivit föråldrat.

Invandringen sker idag av många olika orsaker. Man flyttar till Finland till exempel på grund av jobb, familj eller varför inte för att studera. Invandringen idag till vårt land bjuder på en mångfald som vi inte tidigare upplevt.

Finland står idag, liksom hela Europa inför stora utmaningar både då det gäller invandring och arbetskraft. Behovet av att förlänga arbetskarriärerna och ha en hög sysselsättningsgrad är bara en del av lösningen på vår kommande brist på arbetskraft. Vi behöver i framtiden också få mera hjälp för att möta våra utmaningar genom en ökad arbetsrelaterad invandring.

Vi skall bereda oss på att i en nära framtid ha en ökad invandring både då det gäller mängd och mångfald.

Vi föreslår att

- SFP arbetar för en invandrings- och integrationspolitik som fokuserar på möjligheterna framom problemen och hindren
- SFP:s representanter på lokal, regional och riksnivå i tillämpningen av invandrings- och integrationspolitiken görs medvetna om de behoven av förnyelse både i attityd och handling

Tobias Pöttsch,
ordförande för Mångkulturellt Finland r.f.

Claudia Nystrand,
ordförande för SFP:s
integrationspolitiska utskott

Partistyrelsens svar:

Invandringen från utlandet till Finland har blivit mångsidigare och ökar hela tiden. Enligt prognoserna kommer antalet utlänningar som är bosatta i Finland år 2030 att uppgå till en halv miljon. Befolkningen i Finland åldras och konkurrensen om arbetskraft skärps inom alla arbetsmarknadssektorer i både Finland och de övriga EU-länderna. För närvarande sysselsätter t.ex. den kommunala sektorn i Finland cirka 430 000 personer, av vilka ungefär hälften går i pension fram till år 2025. De största enskilda pensionsavgångarna sker år 2014 och 2015. Många företag har insett det här och har utarbetat strategier för att värva arbetskraft från andra länder. Man har insett att man inte klarar sig utan invandrare.

Statsrådet fattade i juli 2012 ett principbeslut om statens program för integrationsfrämjande för åren 2012-2015. Statens program för integrationsfrämjande är täckande och sektorövergripande där invandrarbefolkningens behov beaktas inom sysselsättning, utbildning, boende samt inom

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

social och hälsovårdstjänster. I programmet lyfts bland annat fram att en viktig grund för integration är att invandraren känner sig som en riktig kommuninvånare. Integreringen av invandrarna har varit utmanande och åtgärder som har skapats genom åren har fokuserat på att skapa förutsättningar för integrering med fokus på språkutbildning, kulturell interaktion och en viss anpassning till det finländska samhället.

Motionärerna lyfter fram en synnerligen viktig poäng. Invandringen är en stor tillgång för Finland, både kulturellt och ekonomiskt. Arbetskraften är rörlig inom EU och för oss i Finland blir följande utmaning att behålla kompetent arbetskraft. Finland får inte bli ett transitland som man snabbt lämnar.

Vi kan konstatera att målet som finns i statens program för integrationsfrämjande - att invandrare känner sig som riktiga kommuninvånare, är bra, och skapar den trygghet som invandrarna behöver. Det är nödvändigt att vi i Finland följer med i utvecklingen av migration i samhället, dess särdrag och skapar förutsättningar och strukturer som tillvaratar den kompetens och de särdrag som invandrarna har. Invandring kan tillföra ett land nya idéer och kreativ kompetens via människor från andra länder som bosätter sig, arbetar och integreras i samhället. Det i sin tur skapar en dynamisk interaktion som vi kan ha stor nytta av och borde ta vara på. Invandrare kan fungera som kulturella och ekonomiska broar mellan länder och kulturer – det här borde lyftas fram likväl på lokal och regional som på riksnivå i större utsträckning än hittills.

Partistyrelsen föreslår att Svenska folkpartiets företrädare arbetar för

- att** en invandrings- och integrationspolitik som fokuserar i ännu större grad på de möjligheter invandringen ger
- att** det i de lokala integrationsprogrammen klart lyfts fram migration också som en kulturell, ekonomisk och dynamisk tillgång i kommunerna
- att** behovet av förnyelse, både i attityd och handling, i invandrings och integrationspolitiken lyfts fram

***Partifullmäktiges utlåtande:** Partifullmäktige betonar att Finland behöver vara ett attraktivt land för arbetskraftsinvandring, och att det är en viktig fråga för Finlands framgång i en alltmer globaliserad värld. Finland behöver aktivt arbeta med att ta bort byråkratiska hinder och trösklar som finns i vårt samhälle.*

14. Rätten till dagvårdsplats på svenska för invandrare

Det har visat sig vara svårt för familjer med invandrarbakgrund, där ingen av föräldrarna är registrerade med svenska som modersmål, att få svensk dagvårdsplats för sina barn i Helsingfors.

Ett barn som är under skolåldern lär sig ett nytt språk ganska lätt och på ett naturligt sätt om barnet vistas i den miljö där språket talas. Om ett barn lär sig svenska på dagis leder det oftast till att skolgången också inleds på svenska. På detta sätt kan vi främja integrering av familjer med invandrabakgrund i vårt samhälle, inte bara på finska utan också på svenska.

I Helsingfors ordnas det språkbadsdagisar för barn med finska som modersmål och där ingen förälder är registrerad med svenska som modersmål. Vi anser att samma möjlighet borde ges till barn som har annat modersmål än finska. I jämställdhetens namn borde minoritetsgrupper med annan etnisk bakgrund inte kunna nekas dagisplats på svenska.

Mångkulturellt Finland och Integrationspolitiska utskottet föreslår:

att Svenska folkpartiet verkar för att även minoritetsgrupper med annan språkbakgrund än finska eller svenska skall kunna integreras i svenska dagis, antingen i vanliga barngrupper eller i språkbadsgrupper

The right to day-care in Swedish for immigrants

It has proven difficult for families with immigrant backgrounds, where neither parent is registered with Swedish as the mother tongue, to obtain Swedish day-care for their children in Helsinki.

A child under school age learns a new language quite easily and in a natural way if the child is a part of the environment where the language is spoken. If a child learns Swedish in kindergarten, he/she will probably start also in a school in Swedish. In this way, we can promote the integration of families with immigrant background in our society, not only in Finnish, but also in Swedish.

In Helsinki there are language immersion kindergartens for children with Finnish as their mother tongue and where neither parent is registered as being Swedish-speaking. We believe that the same opportunity should be given to children whose mother tongue is other than Finnish. In the name of equality of rights the minority groups with different ethnic background should not be denied day-care in Swedish.

Multicultural Finland and the Integration Policy Committee propose that:

the Swedish People's Party will act for the integration of the minority groups with other language than Finnish or Swedish into Swedish kindergartens, either in ordinary groups or in language immersion groups

Tobias Pöttsch,
ordförande för Mångkulturellt Finland r.f.

Claudia Nystrand,
ordförande för
SFP:s integrationspolitiska utskott

Partistyrelsens svar

I Svenska folkpartiets integrationspolitiska program, godkänt på partidagen i Åbo 2008, betonas att en lyckad integration gäller oss alla. Kommunerna bär ett stort ansvar för att integreringen ska lyckas, och alla ska praktiken ges rätt att välja integrationsspråk, finska eller svenska.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Motionärerna lyfter fram missförhållanden i Helsingfors. Situationen varierar lokalt, och det finns även andra städer med motsvarande kriterier och avgränsningar. Många kommuner är också tacknämligt flexibla i sina tolkningar och möjliggör för familjer med invandrarbakgrund att välja språk för sina barns dagvård och därmed även skolspråk på ett naturligt sätt.

Gällande dagvård och utbildning gäller samma sak som i integrationsprocessen i övrigt. Invandraren har rätt att välja sitt integrationsspråk, finska eller svenska. SFP har flera gånger poängterat det missförhållande som finns i och med att invandrare inte ges möjlighet att välja, systemen är ofta byggda helt på finska. Invandrare befrias även från undervisningen i svenska i finska skolor. Närmiljön spelar en viktig roll för en lyckad integrering och språkvalet kan vara avgörande för att processen lyckas väl. Invandrare har rätt att inkluderas via det språk de själv väljer. För många kan svenska vara ett lättare språk, och också ett språk som öppnar dörrar mot väst.

Det behövs resurser inom utbildningen för att klara av en större invandring. De finlandssvenska skolorna ska även i fortsättningen ge undervisning på svenska men, likaväl som de finskspråkiga skolorna, bli bättre på att inkludera barn med ett annat hemspråk.

De finlandssvenska skolorna kan väl ta emot barn med invandringsbakgrund, och det underlättas av att eleverna via dagvården har fått en grundläggande språkkunskap. Som motionärerna påpekar är det lätt för barn att lära sig ett nytt språk!

Inom språkbadet badar majoriteten i minoritetens språk, men även här bör det vara möjligt att i viss utsträckning inkludera barn med ett annat hemspråk.

Partistyrelsen föreslår

- att** partiets företrädare ute i kommunerna arbetar för att kommunen i sina linjedragningar inom dagvård och utbildning beaktar de behov som integreringen medför
- att** kommunala förtroendevalda i berörda kommuner arbetar för en omskrivning i reglerna för språkkriterierna för deltagande i språkbad så att även barn med ett annat modersmål kan delta.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige poängterar att situationen varierar i kommunerna. Situationen är annorlunda i huvudstadsregionen än i andra delar av Svenskfinland, vilket vi bör notera.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

15. Ge inte upp på Millenniemålen!

Förenta Nationernas (FN) Millenniemål är åtta mätbara mål som handlar om att förbättra livet för fattiga människor och att skapa förutsättningar för en hållbar global utveckling i världen. Samtliga medlemsstater i FN samt ett tjugotal mellanstatliga organisationer har kommit överens om att målen ska vara uppnådda år 2015, det vill säga om två år. Dessa mål är uppdelade i delmål som är lättare att mäta. Utgångspunkten är 1990 års nivå. Målen är följande:

1. Att utrota den extrema fattigdomen och hungern i världen
 - Halvera andelen människor som lever på mindre än 1,25 USD om dagen - de människor som räknas som extremt fattiga (mätt från år 1990 fram till år 2015).
 - Ge alla människor, inklusive kvinnor och unga som ofta diskrimineras, möjlighet till anställning med anständiga arbetsvillkor.
 - Halvera andelen människor som lider av hunger och kronisk undernäring (mätt från år 1990 fram till år 2015).
2. Att se till att alla barn får gå i skolan
 - År 2015 ska alla barn i världen, såväl flickor som pojkar, ha möjlighet att slutföra en hel årskurs i grundskolan.
3. Att öka jämställdheten mellan kvinnor och män och att stärka kvinnors ställning
 - År 2005 ska lika många flickor som pojkar gå i grundskola och senast år 2015 ska andelen vara densamma på alla utbildningsnivåer.
4. Att minska barnadödligheten i världen
 - Minska barnadödligheten (antalet barn som dör innan de fyllt fem år) med två tredjedelar mellan år 1990 och 2015.
5. Att uppnå en bättre mödravård och minskad mödradödlighet
 - Mödradödligheten ska minska med tre fjärdedelar mellan åren 1990 och 2015
 - År 2015 ska alla ha tillgång till mödrahälsovård.
6. Att stoppa spridningen av hiv/aids, malaria och andra sjukdomar
 - Spridningen av hiv och aids ska ha upphört och vara på väg tillbaka år 2015.
 - År 2010 ska alla som behöver hiv eller aids-behandling ha möjlighet att få det.
 - Utbredningen av malaria och andra stora sjukdomar ska ha upphört och vara på väg tillbaka år 2015.
7. Att säkerställa en miljömässigt hållbar utveckling
 - Att länders politik går i linje med grundförutsättningarna för en hållbar utveckling och att den pågående trenden - där våra naturresurser utarmas - vänds.
 - År 2010 ska utarmningen av den biologiska mångfalden ha minskat betydligt.
 - Halvera andelen människor som inte har tillgång till rent dricksvatten och drägliga sanitära förhållanden.
 - Livsvillkoren för minst 100 miljoner människor som lever i slumområden ska ha förbättrats till år 2020.
8. Att utveckla ett globalt partnerskap för utveckling
 - Se till att de speciella behov som finns bland små önationer under utveckling (small island developing states) och länder utan kust (landlocked countries).
 - Utveckla ett globalt finans- och handelssystem som är öppet och rättvist, och som tar hänsyn till de fattigaste ländernas intressen.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

- Bemöta de minst utvecklade ländernas behov.
- På djupet adressera utvecklingsländers skulder, både på nationell och internationell nivå, så att skuldberoendet blir långsiktigt hållbart.
- I samarbete med läkemedelsföretag tillhandahålla människor i utvecklingsländerna nödvändiga läkemedel till rimliga priser.
- I samarbete med den privata sektorn tillgängliggöra ny teknologi, främst inom information och kommunikation.

Även om flera positiva resultat har uppnåtts inom ramarna för Millenniemålen och förhållandena på många ställen förbättrats, har enligt UNICEF klyftan mellan de rikare och de fattigaste delarna av världen samtidigt vuxit. Ännu idag lever en miljard människor på mindre än en dollar om dagen, och av dem är en tredjedel barn. Även i världens rikaste länder lever ett av sex barn i fattigdom.

Enligt The Millennium Development Goals Report 2011 har förbättringen skett långsammast bland de allra fattigaste. I t.ex. södra Asien, med högst antal undernärda barn i världen, har undernäring bland barn minskat med en tredjedel – men bara hos de i välbärgade hushållen. I de fattigare hushållen har situationen inte ändrats alls. Likaså har kvinnors position på arbetsmarknaden inte gått till det bättre, utan snarare har kvinnors utkomstmöjligheter i utvecklingsländer drabbats extra hårt av den ekonomiska recessionen 2008 – 2009. Att vara fattig, kvinna, eller leva i ett konfliktdrabbat område minskar fortfarande chanserna till utbildning avsevärt. Växande slumområden och brist på rent vatten och hygieniska levnadsförhållanden är fortsättningsvis ett stort problem i utvecklingsländer.

Alla länder bär ett ansvar för den globala utvecklingen. År 2005 förband sig Finland till Europeiska rådet att före utgången av 2015 uppnå utvecklingsanslag på 0,7 procent av BNP. År 2013 är Finlands anslag för utvecklingsbistånd ändå fortfarande bara 0,55 % av BNP. Samtidigt som världens länder kämpar med att uppnå Millenniemålen har man inlett arbetet med att utarbeta en uppsättning nya mål för tiden efter 2015. Dessa mål går under namnet Sustainable Development Goals (SDGs) eller mål för hållbar utveckling. Arbetet har inletts men än finns inga klara beslut om målen annat än att det skall vara ett begränsat antal mål, att de ska vara mätbara i praktiken och att man ska ta lärdom av erfarenheterna med Millenniemålen, bland annat så man inte gör målsättningarna för vaga. För Finlands del inleds arbetet kring dessa nya mål och deltagandet i beredningen av en ny agenda i Utrikesministeriets regi under vårterminen 2013.

Vi undertecknande anser att SFP:s representanter i riksdagen och regeringen skall verka för:

- att framföra vikten av att jobba för att Millenniemålen uppnås. En höjning av biståndet till 0,7 % av BNP innan utgången av 2015 får inte vara omöjlig
- att aktivt sprida information om Millenniemålen och SDGs till medlemmarna. Det är svårt att jobba för något man inte känner till, och enligt statistik från Eurobarometer uppgav 80 % av Finländarna år 2005 att de inte hört om Millenniemålen
- att även ungas perspektiv beaktas vid utarbetandet av SDGs, det är trots allt vi som är framtidens beslutsfattare som ska implementera målsättningarna

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Niklas Mannfolk
Förbundsordförande

Sandra Grindgårds
Förbundssekreterare

Partistyrelsens svar

Det går lätt att konstatera att Svenska folkpartiet omfattar millenniemålen, och gärna håller dem på den politiska agendan.

Ur beredningen av partidagsmotion 51 år 2006 kan vi bland annat notera följande:

FN:s åtta millenniemål tog form på tröskeln till det nya årtusendet, efter 1990-talets FN-toppmöten och Asiens ekonomiska kris. Man konstaterade att extrem fattigdom är ett tillstånd som vi måste bekämpa tillsammans. Otaliga rapporter och erfarenheter vittnar om betydelsen av demokrati och jämställdhet i arbetet för en förbättrad levnadsstandard och en hållbar utveckling i världens länder. Millenniedeklarationen är ett koncentrerat, tydligt och konkret dokument som dessutom innehåller en tidtabell, vilket gör arbetet lättare att följa upp. Många länders framsteg ges i snittvärden som kan gömma skarpa skillnader beroende på kön, social tillhörighet, förmögenhet eller boplats bakom siffrorna.

Som motionärerna påpekar återstår mycket att göra. Inget av millenniemålen har uppnåtts helt, och det ser inte ut som att de planerade tidtabellerna kommer att hålla för något av målen. Det är ändå inte för sent så arbetet fortsätter. Under konferensen "Making the MDGs work" som hölls i Bogotá, Colombia den 27-28.2.2013 kunde man i alla fall konstatera att andelen extremt fattiga har halverats sedan 1990. Men det finns mycket arbete kvar att göra. Svenska folkpartiet har målmedvetet arbetat med att höja Finlands bistånd till 0,7% av BNP, men vi har gång på gång fått erfara att vi lämnas ganska ensamma. Det är ingen ursäkt för att sluta arbeta för målet, som Finland bör uppnå. I den s.k. ramrian 2013 beslöts att intäkterna från utsläppsrättigheterna går till biståndet, vilket i bästa fall höjer biståndets nivå.

Många biståndsgivare har utlovat stora ökningar av sitt bistånd för att bidra till att FN:s millenniemål nås. För att denna ökning ska vara möjlig krävs att biståndet blir effektivare och resultaten tydligare. Det har därför funnits ett starkt tryck både från samarbetsländerna och aktiva biståndsgivare att förändra biståndsmetoderna. Det internationella arbete som genomförts av OECD-ländernas biståndskommitté DAC tillsammans med andra givare och samarbetsländerna, har resulterat i den s.k. Parisdeklarationen. Genom Parisdeklarationen tar samarbetsländerna ett ännu större ansvar för sin egen utveckling genom att fortsätta genomföra ekonomiska och politiska reformer för att stärka sina egna system, förbättra fattigdomsbekämpningen och öka demokratin. För biståndsgivarna gäller det att förändra både attityder och metoder för att anpassa sitt bistånd bättre till situationen i varje enskilt samarbetsland.

Verktyg finns för att målmedvetet arbeta vidare och Svenska folkpartiet bör stå i främsta ledet när det gäller FN:s millenniemål.

Partistyrelsen föreslår att SFP arbetar för

- att** Millenniemålen uppnås
- att** påverka nästa regeringsprogram så att biståndets nivå höjs till 0,7% av BNP
- att** information om Millenniemålen sprids
- att** bekämpa den globala ungdomsarbetslösheten

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

att de ungas rättigheter sätts i fokus vid utarbetandet av SDG:s (Sustainable Development Goals)

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beredning.

16. Fördelningen av inmatningsavgifter för förnybar energi bör omprövas

Finlands ställning som en Nordisk välfärdsstat kan upprätthållas endast om våra företag kan fungera lönsamt och kan skapa nya arbetsplatser för befolkningen.

Förmånlig elenergi är ett livsvillkor för många små och medelstora företag, som står för merparten av våra arbetsplatser. Finlands industri är redan nu den mest energieffektiva i världen, trots att vi har en rätt hög energiförbrukning per capita. Orsaken till vårt rätt höga energibehov, är vårt kalla klimat, vår tunga metallindustri och vår skogsindustri, som trots en partiell tillfällig nedgång fortfarande står för merparten av vår industris energibehov. Ytterligare energisparåtgärder blir hos oss betydligt dyrare än i övriga EU.

Priset för elenergi har redan nått smärtnivå både för industrin och de privata hushållen. Därför finns det ingen möjlighet att ytterligare höja priset för elenergi, snarare borde priset sänkas. Enligt beslut av Finlands regering kommer den förnybara elenergin att stödjas med omfattande inmatningsavgifter. Avgifterna bör kanaliseras till sådan produktion som lämpar sig bäst för finländska förhållanden. En ökad användning av biomassa, biogas och inhemska biobränslen genererar lokala arbetstillfällen och dessa förnybara energialternativ kan lagras och användas enligt behov.

Vindkraften däremot kräver dyr reservkraft, då det inte blåser, och den ojämna energiproduktionen från vindkraften kräver omfattande investeringar i landets elnät. Om vindkraften byggs ut som planerat, krävs investeringar om 1,2 miljarder euro i gasturbindrivna reservkraft och förstärkning av elnätet enligt FINGRID. Vidare kommer planerade vindkraftsparker att störa försvarsmaktens radarnät vid våra kuster.

Vindkraftens generösa inmatningsavgifter och andra kostnader som är förknippade med vindkraften, gör att vindkraften blir ca 3-4 miljarder euro dyrare än annan förnybar energi fram till år 2020. När vindkraftverken är i drift behövs ingen lokal arbetskraft, servicen sköts av specialister.

Dessutom kommer den miljöförstörande faktorn in i bilden. Planeringen av vindkraft skapar osämja inom befolkningen och sommarstugeägare ser sin fritidsmiljö förstörd av planerade vindkraftsparker. Vindkraftsparker som nu planeras där flyttfåglarna har sina rutter, kan ha en förödande inverkan på fågellivet.

Med hänvisning till ovanstående föreslår undertecknad för partidagan:

- att** SFP verkar för att inmatningsavgifterna främst kanaliseras till användning av biomassa, biogas och inhemska biobränslen, vars produktion genererar lokala arbetstillfällen.
- att** SFP verkar för att vindkraftsproducenterna deltar i tilläggskostnaderna för reservkraft, förstärkning av landets elnät och för uppdateringen av försvarsmaktens radarnät.
- att** SFP verkar för att planeringen av vindkraftsparker stoppas på platser där unika naturvärden är i fara. Främst gäller det Finska vikens skärgård, Skärgårdshavet och känsliga områden vid Kvarken.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Carl-Uno Lindqvist, Esbo

Partistyrelsens svar

Finland är ett av de ledande länderna i världen när det gäller användningen av förnybara energikällor och bioenergi. I regeringens energi- och klimatpolitiska redogörelse finns sammanlagt 120 strategiska riktlinjer. Dessa betonar bland annat kostnadseffektivitet, högre självförsörjningsgrad samt tillräcklig eltillförsel till ett skäligt pris. Målsättningen ur ett längre perspektiv är att uppnå ett kolneutralt samhälle. Målet är att år 2020 skall andelen förnybar energi vara 38 procent av slutförbrukningen.

Finland är idag inte självförsörjande i fråga om elproduktion. Vi är i hög grad beroende av elimporten särskilt under de kallaste vintermånaderna. Trots detta är konsumentpriserna för el och elpriserna för industrin billigare än genomsnittet i EU.

Systemet med inmatningstariffer för el producerad med förnybar energi är mycket utbrett i EU och det är motiverat att Finland har ett dylikt system i bruk, då det är svårt att öka anslagen i statsbudgeten. Mer inhemsk energi minskar på energiberoendet samtidigt som arbetstillfällena och försörjningstryggheten ökas. Syftet med tariffsystemet i Finland för vind-, biogas-, skogsflis- eller träddränslekraftverk har varit att främja elproduktion från förnybara energikällor, öka dessa källors konkurrenskraft och diversifiera elproduktionen. Genom inmatningstariffer har man kunnat garantera ett fast pris för producerad el.

I Finland har bioenergin den största utvecklingspotentialen. Grunderna för fastställandet av inmatningspriset för skogsflis ändrades i början av år 2013, så att beloppet av det inmatningspris, som betalas ut påverkas både av priset på utsläppsrätter och torvskatten. Förändringen har påverkat denna sektors lönsamhet negativt.

Av vår energiproduktion är andelen vindkraft fortfarande liten. Det nuvarande produktionsmålet är 9 TWh år 2025, men även efter detta kommer det sannolikt att finnas potential att öka vindkraftens andel av energiproduktionen. Behovet av reservkraft är liten. Vindkraftverk orsakar inte koldioxidutsläpp och det är frågan om en teknologi, som utvecklas snabbt. Uttjänta vindkraftverk kan lätt monteras ner och metallen återvinnas.

Tillståndsprocessen för vindkraft måste utgå från en god planläggning, där känslig natur och invånarnas samt markägarnas behov beaktas. I skärgården bör man ta hänsyn till fågellivet och den marina faunan. I regeringens energi- och klimatpolitiska redogörelse föreslås en koncentration av vindkraften till havsparkar, men det finns stora möjligheter att bygga ut vindkraften också till lands. Åland har mycket goda vindförhållanden och bör snarast möjligt få rätt till inmatningstariffen för vindkraft.

I Finland har man utgått från att eftersträva att samordna, så långt som det är möjligt, försvarsmaktens och vindkraftproducenternas behov. Innan vindkraftsbyggprojekt påbörjas måste man utreda projektets påverkan på försvarsmaktens verksamhet samt på övervakningssensorer och radaranläggningar. Att tillgodose försvarsmaktens behov, hindrar inte verkställandet av Finlands klimat- och energipolitiska mål.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Det behövs många olika åtgärder för att nå de klimatmålsättningar, som Finland har förbundit sig till. Finland har mycket att vinna på att satsa på att mångsidigt använda förnybar energi, öka energieffektiviteten och främja cleantech-sektorn.

Partistyrelsen föreslår

- att** SFP verkar för att utbyggandet av vindkraft baserar sig på god planläggningskultur, så att känslig natur och invånarnas och markägarnas behov beaktas. I skärgården bör fågellivet och den marina faunan ägnas särskild uppmärksamhet.
- att** SFP verkar för att inmatningsavgifterna kanaliseras till att öka användningen av förnybar energi som vindkraft, biogas, skogsflis eller trädbränsle, vars produktion genererar lokala arbetstillfällen. Åland har mycket goda vindförhållanden och bör snarast möjligt få rätt till inmatningstariffer för vindkraft.
- att** SFP verkar för att man i utbygganden av vindkraft använder ersättningsmodeller, som beaktar vindupptagningsområden och beaktar markägarna på ett rättvist sätt.

***Partifullmäktiges utlåtande:** Partifullmäktige poängterar att när stöd ges för produktion av förnybar energi bör man beakta den miljönytta t.ex. i form av minskade koldioxidutsläpp, som kan åstadkommas med hjälp av understödet och man bör prioritera understödet till de energiformer som ger den största miljönyttan för understödsbeloppet.*

17. Rening av avfallsvatten från läkemedelsrester och hormonstörande ämnen.

Östersjöns övergödning har rätteligen blivit uppmärksammas av allmänheten, politiker och företag. Många korrigerande åtgärder vidtas eller planeras. Glädjande nog börjar också öststaterna inse värdet av ett levande innanhav.

Men vi har kanske inte fullt ut förstått att det finns fler faror än övergödningen. Förutom utsläpp av rena gifter, som självfallet ska beivras med hjälp av lagens långa arm, och större upplysning bland allmänheten, är utsläppen av läkemedelsrester och hormonstörande kemikalier ett snabbt växande problem. De hormonstörande ämnena kan finnas i många av våra vardagsprodukter såsom deodoranter, kläder, möbler och läkemedel. Ett av de mest kända är triklosan, som ibland deklarerar under andra varumärken såsom Phenol eller Star-Zec eller snarlikt namn. Nackdelarna för alla levande organismer är uppenbara - läkemedelsresterna och i synnerhet antibiotika bidrar till ökad resistens mot själva medicinen hos bakterier, och försämrar därmed prognosen för insjuknade människor. De hormonstörande ämnena påverkar reproduktionsförmågan hos djur och till sist högst upp i näringskedjan med viss fördröjning även hos människan.

Undertecknade föreslår att Sfp:s representanter i regering och riksdag arbetar för:

- att** förbättra reningen av avloppsvattnet i syfte att ta bort läkemedelsrester, i första hand antibiotika
- att** samarbetet med läkemedelsfabriker, som kan delta i finansieringen av reningskostnaderna inleds
- att** förbjuda utsläpp av hormonstörande ämnen i avloppsvattnet i EU, på sikt även globalt
- att** kräva entydig och lättfattlig innehållsdeklaration, så att konsumenterna kan göra ett aktivt och rätt val, lättare än i dag
- att** öka forskningen kring gifters och kemikaliers samverkan

Esbo den 28 mars 2013

Ulf Sjögren	Kurt Wikström	Yvonne Fiskars
Nina Winqvist-Niskanen	Monika Marschan	Marianne Stora
Karl Norrbom	Carl-Uno Lindqvist	René Blomster
Eeva Haeggström	Christina Gestrin	Kenneth Hellsten

Partistyrelsens svar

Motionärerna pekar på en viktig och högaktuell fråga. Enligt Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) finns det omkring 30 000 kemiska preparat som importeras till eller tillverkas i Finland, som har klassats som farliga. Många av ämnena finns i alldeles vanliga vardagliga produkter. När dessa ämnen kommer ut i miljön kan de orsaka betydande skador för miljön och människornas hälsa.

Utsläppen från läkemedelsrester och hormonstörande industriframställda kemikalier är ett växande problem, som även noterats inom EU och Norden. Utsläpp som uppstår i samband med användningen av kemikalier påverkar miljön och människan på olika sätt beroende på

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

kemikaliers egenskaper, användningsändamål och användningssätt. Rester av ämnesföreningar kommer in i naturens kretslopp via avloppsreningsverken. Dagens reningsverk klarar inte av att bryta ned alla läkemedelsrester utan många följer med det renade avloppsvattnet ut i naturen mer eller mindre opåverkade. Läkemedelsresterna är ofta långlivade. Eftersom resterna är utformade för att ha en effekt på människan finns en oro för att de kan påverka fiskar och andra vattenlevande organismer negativt.

Regeringsprogrammet förutsätter att genomförandet av det nationella kemikalieprogrammet från år 2006 fortsätter. Enligt regeringsprogrammet skall de nuvarande åtgärdernas tillräcklighet bedömas i enlighet med det internationella målet att minska kemikaliers hälso- och miljörisker till år 2020. I det nationella kemikalieprogrammets mellanutvärdering år 2012 har man bland annat konstaterat att det behövs mer information om befolkningens exponering för kemikalier och kemikaliers kombinationseffekter samt om skadliga ämnens belastning på miljön under hela livscykeln.

I Norden har vi en tradition att begränsa användningen av antibiotika för att motverka antibiotikaresistens, som idag är ett gränsöverskridande problem för såväl människor som djur. I januari 2012 har EU-parlamentets miljöutskott diskuterat ett betänkande om hormonstörande ämnen, i vilket man har föreslagit att strama åt utgivningen av EU:s kemikalietillstånd för ämnen som misstänks ha hormonstörande effekter. Detta förutsätter en åtstramning av EU:s registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH).

Informationsbehovet i kemikaliefrågor är stort inom förvaltningen, företag och konsumenter. Kemikaliers hälso- och miljöeffekter är ofta bristfälligt kända och därför borde man utgå från försiktighetsprincipen. I SFP:s miljöprogram har man konstaterat att det för att få ett tillfredställande konsumentskydd mot syntetiska, hälso- och miljöskadliga kemikalier och dess effekter, är viktigt att frågorna utreds och lagstiftningen utvecklas till att beakta kombinationseffekterna av riskfyllda ämnen i konsumentprodukter.

Partistyrelsen föreslår att SFP:s representanter i riksdag och regering arbetar för

- att** förbättra reningen av avloppsvattnet i syfte att ta bort läkemedelsrester, i första hand antibiotika
- att** samarbetet med läkemedelsfabriker, som kan delta i finansieringen av reningskostnaderna inleds
- att** förbjuda utsläpp av hormonstörande ämnen i avloppsvattnet i EU, på sikt även globalt
- att** kräva entydig och lättfattlig innehållsdeklaration, så att konsumenterna kan göra ett aktivt och rätt val, lättare än i dag
- att** öka forskningen kring gifters och kemikaliers samverkan

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige ser gärna att sista att satsen formuleras enligt följande

- att** öka forskningen kring toxisk samverkan mellan olika kemikalier.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

18. Finlands behov av kolsänkor

Finlands skogar har förutom en stor ekonomisk roll också en betydande roll för rekreation. Dessutom är skogarna redan nu ytterst viktiga i bekämpningen av klimatförändringen i och med att en växande skog binder koldioxid.

Särskilt i södra Finland och i områden med stark tillväxt får skogen ge vika för bebyggelse och trafik. En minskad skogsareal minskar betydligt möjligheten att ta hand om koldioxiden, som alstras av det ökade energibehovet för den nya bebyggelsen och den tilltagande trafiken.

För oss, nordnyländska Sfp-lokalavdelningar, är bevarandet av de befintliga skogsområdena av högsta prioritet och vi föreslår därför att:

- Sfp arbetar för att kartlägga Finlands existerande kolsänksareal.
- Sfp arbetar för åtgärder i form av nyplantering och skogsvård, som behövs för bibehållande av den ursprungliga eller en ökning av den nuvarande kolsänksarealen.

Sfp i Hyvinge
Sfp i Nurmijärvi

Sfp i Kervo
Sfp i Träskända

Sfp i Mäntsälä
Sfp i Tusby

Partistyrelsens svar

Kolsänkor tar upp kol från atmosfären och binder det, och är alltså motsatsen till koldioxidutsläpp. Skogarna är den viktigaste kolsänkan i Finland. Även världshaven fungerar globalt som kolsänkor.

Utsläppen av växthusgaser i Finland beräknas genom en växthusgasinventering som uppdateras årligen och upprätthålls av Statistikcentralen. Inventeringen innehåller utsläppen av växthusgaserna: koldioxid, metan, dikväveoxid, fluorkolväten, perfluorkolväten och svavelhexafluorid. Utsläppsmängderna för olika gaser adderas genom att konvertera varje utsläpp till mängd koldioxidekvivalenter (CO₂-ekv.). Utsläppen av växthusgaser i Finland uppgick till 67 miljoner ton koldioxid (CO₂-ekv.) år 2011.

År 2007 bands 33 miljoner ton kol räknat som koldioxidekvivalenter (CO₂-ekv) i skogarnas växtbiomassa. Skogsvegetationen fungerar som kolsänka när tillväxten av trädbeståndet är större än minskningen. Volymen på skogsbestånd i Finland har ökat i jämn takt tack vare andelen ung skog, hållbarare skogsvårdsåtgärder samt tidigare utförda dikningar. Det är lätt att hilla med motionärerna om vikten att skogen bevaras för att garantera att kolsänksarealen ökar även framöver.

Partistyrelsen föreslår att SFP:s företrädare i riksdag och regering arbetar för

att att Finlands existerande kolsänkor kartläggs

att nyplantering av skog och skogsvård betonas som ett led i att öka de nuvarande kolsänkorna.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens uppdaterade beslutsförslag.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

19. Äldreråden

I lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (Äldreomsorgslagen) som träder i kraft den 1.7.2013 ingår i 11 § stadgande om Äldreråden i kommunerna. Inrättandet av Äldreråd blir enligt lagen obligatoriskt i alla kommuner och kommunerna blir skyldiga att sörja för Äldrerådets verksamhetsförutsättningar. Det är ett klart framsteg att det i framtiden skall finnas Äldreråd i alla kommuner och att deras uppgifter skrivits in i lagen.

Äldreråden skall bl.a. ges möjlighet att påverka planering, beredning och uppföljning inom olika verksamhetsenheter som är av betydelse för den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet och möjligheter att klara de dagliga funktionerna. Äldreomsorgslagen betonar också i 8 § de äldres rätt att bli betjänade på det språk - finska eller svenska - de väljer.

I de kommuner där det redan finns Äldreråd varierar dock deras möjligheter att påverka i hög grad från kommun till kommun. Detta framgår av en utredning som tankesmedjan Lokus utförde för ca 1 år sedan. För att Äldreråden skall kunna leva upp till lagens bokstav krävs en avsevärd förstärkning av deras status och resurser i många kommuner.

Svenska Seniorer i Finland yrkar på

- **att** SFP i kommunerna aktivt verkar för en uppföljning av Äldrerådets uppgifter
- **att** SFP:s representanter i kommunernas beslutande organ verkar för att Äldreråden också bevakar den språkliga jämlikheten mellan befolkningsgrupperna och att kommunen ansvarar för att stadgandena i 8 § också i praktiken efterföljs
- **att** Äldreråden tilldelas tillräckligt personella och ekonomiska resurser för att kunna fullfölja de uppgifter som tilldelats dem i äldreomsorgslagens 11 §

Svenska Seniorer i Finland

Gunvor Brettschneider

Ulla-Stina Westman

Partistyrelsens svar

Motionärerna påpekar helt riktigt att äldrerådets situation varierar kraftigt från kommun till kommun. När Äldreomsorgslagen nu träder ikraft finns det orsak att noggrant följa upp att situationen korrigeras och att äldreråden får den funktion som lagen förutsätter. Idag kan äldrerådets situation även belysas med det faktum att man i flera kommuner väljer att inte översätta material för både äldreråd och ungdomsfullmäktige, vilket givetvis är helt oacceptabelt.

Partistyrelsen föreslår

att SFP: representanter i kommunernas beslutande organ aktivt verkar för en uppföljning av äldrerådets uppgifter

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

- att** SFP:s representanter i kommunernas beslutande organ verkar för att Äldreråden också bevakar den språkliga jämlikheten mellan befolkningsgrupperna och att kommunen ansvarar för att stadgandena i 8 § också i praktiken efterföljs
- att** Äldreråden tilldelas tillräckligt personella och ekonomiska resurser för att kunna fullfölja de uppgifter som tilldelats dem i äldreomsorgslagens 11 §

Partifullmäktigesutlåtande: I och med den nya äldreomsorgslagen så stärks äldrerådets roll. Därför bör man fundera på var den placeras i den kommunala förvaltningsorganisationen, vilket organ skall äldreråden vara underställda. Eftersom äldreråden blir lagstadgade så tillsätts de mer på partipolitiska grunder.

20. Höj anslagen för mentalvård

På hösten 2007 miste sju personer livet och elva blev skadade i skolskjutningen i Jokela. Lite på ett år senare miste elva personer livet och tre skadades i skolskjutningen i Kauhajoki. Förra våren miste två personer livet i skjutningen i Hyvinge och sju skadades. Sambandet mellan dessa händelser är tre unga deprimerade män som blivit medicinerade med en psykmedicin som kan utlösa hat, fiendlighet och självmordstankar. Läkare som skriver ut dessa mediciner åt minderåriga ska noggrant följa med sin patient, men bristen på psykiatriska läkare leder till att medicinerna ofta skrivs ut av allmänläkare.

I dagens läge vårdas alltså en majoritet av de mentala problemen inom bashälsovården, där en patient anses vara i systemet om denne får en mottagningstid inom ett halvår. Tyvärr betyder detta inte att patienten får den vård som behövs. En vårdplan som underlättar att patienten kommer i en vårdkö och även omfattas av vården saknas ofta helt, och i många kommuner saknas en fungerande rehabiliteringsservice.

Samtidigt mår allt flera unga vid landets högskolor sämre, och har därför svårt att arbeta eller studera. Trots det idoga arbetet med uppsökande verksamhet bland de unga som efter andra stadiet blir utan en studieplats eller arbete, satsas det väldigt lite på unga som har en studieplats, men inte klarar av att studera. Samtidigt är köerna till mentalvården på många orter väldigt långa.

Många ungdomar är inte medvetna om den service de är berättigade till, och därmed blir tröskeln att uppsöka hjälp orimligt hög. Den mentala hälsan kan vara avgörande för att studerande skall kunna slutföra sina studier, men i och med självständiga studier på högskolorna kan en studerande som saknar socialt nätverk falla ur systemet utan att någon märker det. Kostnaderna per utslagen individ drar ihop sig till miljontals euro, men problemen kunde förebyggas effektivt genom snabb vård under studietiden.

Varje ungdom bör garanteras lika rätt till vård på både svenska och finska. För universitetsstuderande erbjuder Studenthälsovårdsstiftelsen (SHVS) hälsovårdstjänster som täcker även den mentala hälsovården, medan studerande på yrkeshögskolor måste anlita sig helt och hållet på de kommunala hälsovårdstjänsterna. Dessa tjänster är överlag inte lika kunniga om studerandes specifika behov och livssituation, vilket betyder att YH-studerande är i ännu större behov av resurser till förebyggande verksamhet.

Vi undertecknande anser att SFP:s representanter i riksdagen och regeringen skall verka för:

- att** höja anslagen för att förbättra mentalvården i Finland
- att** alla yrkeshögskolestuderande ska få använda SHVS tjänster från och med år 2015 med syfte att garantera likvärdig hälsovård åt alla högskolestuderande
- att** ungdomar informeras om den service de är berättigade till, och att högskolorna regelbundet följer upp orsaker till avbrutna studier och vid behov erbjuder stöd
- att** ha en bättre rehabiliteringsservice för patienter som lider av mentala problem
- att** medicinering av minderåriga alltid skall kompletteras med rehabilitering/terapi och medicinsk uppföljning
- att** man vidtar åtgärder som tryggar den svenska mentalvården

Niklas Mannfolk
Förbundsordförande

Sandra Grindgårds
Förbundssekreterare

Partistyrelsens svar

Den mentala hälsan hör till livets hörnstenar och alla medborgare borde ha en jämlik möjlighet att uppleva mentalt välbefinnande. Att satsa på hälsofrämjande åtgärder samt att i tid kunna fånga upp de personer som mår dåligt borde därför vara av högsta prioritet. Det psykiatriska vårdssystemets struktur har ändrats mycket under de senaste årtiondena. Sjukhusvården har minskat och man styr allt mer klienterna till öppenvården. Vikten av en individuell vårdplan och en tillräckligt omfattande rehabiliteringsplan blir därför allt viktigare för alla som är hänvisade till öppenvården.

Vid våra universitet och yrkeshögskolor borde studerandena vid flera tillfällen under studierna informeras om hur de skall balansera studier, fritid och ett eventuellt arbete. Därtill bör de få handledning om vart de kan vända sig när de behöver hjälp. Tröskeln att söka hjälp bör vara så låg att studerandena tar det som naturligt och självklart. Uppföljningsprogram för dem som är i riskzonen att avbryta sina studier borde genomföras vid alla läroinrättningar.

Tankesmedjan Magma har i sin studie "De talar finska över huvudet på mig" bland annat rekommenderat grundandet av ett kunskaps – och resurscentrum för psykiatri och mentalvård på svenska. För att råda bot på kunnig svenskspråkig personal föreslås att yrkeshögskolorna ordnar specialiseringskurser i psykiatrisk vård och främjande av psykisk hälsa. För personalen inom primärvården bör fortbildning inom psykiatrisk vård och psykiatri ordnas.

Studerandehälsovården vid yrkeshögskolorna varierar kommunerna emellan, den är i en stor del av landet bristfällig och släpar betydligt efter den studerandehälsovård som Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS) tillhandahåller. Dessutom är frågorna om när studerandehälsovård som anordnas för myndiga ungdomar ska vara avgiftsfri eller avgiftsbelagd oklara för kommunerna och samkommunerna.

SHVS anordnar hälsovårdstjänster för studerande vid universitet så som folkhälsolagen föreskriver i sin 14 § 1 mom. 6 punkt "... hälso- och sjukvård samt mun- och tandvård för studerande vid universitet och yrkeshögskolor kan dock med kommunens samtycke ordnas också på något annat av social- och hälsovårdsministeriet godkänt sätt". Beträffande SHVS:s tjänster har det uppstått oklarhet och olika tolkningar av i hur stor omfattning överenskommelserna mellan SHVS och kommunerna täcker de studerandes behov av hälsovårdsservice.

En arbetsgrupp som social- och hälsovårdsministeriet tillsatte 2009 har utrett kostnaderna och sätten för att organisera studerandehälsovård för studerande vid yrkeshögskolor och i yrkesutbildning på andra stadiet. Arbetsgruppen föreslog att hälsovården anordnas för studerande på andra stadiet enligt orten där läroinrättningen är belägen -modellen och för yrkeshögskolestuderandenas del enligt SHVS-modellen.

Ordnande av studerandehälsovård för yrkeshögskolestuderandena enligt SHVS-modellen utreds med hjälp av ett försök under åren 2011-2014. I detta nu är den kommun där läroanstalten finns ansvarig att producera hälsovårdstjänster för yrkeshögskolestuderandena och Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS) för universitetsstuderandena.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Social- och hälsovårdsministeriet har tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att bereda, styra och följa upp försöket med SHVS-modellen inom studerandehälsovården för yrkeshögskolestuderande. Arbetsgruppens mandatperiod är 7.12.2010-1.12.2015.

Partistyrelsen föreslår att representanter i riksdag och regering arbetar för

- att** höja anslagen för mentalvården i Finland
- att** yrkeshögskolestuderande ska få använda SHVS tjänster från och med år 2016 med syfte att garantera likvärdig hälsovård åt alla högskolestuderande
- att** högskolorna regelbundet följer upp orsaker till avbrutna studier och informerar studerandena om olika hjälpformer de är berättigade till och vid behov erbjuder stöd
- att** rehabilitering erbjuds för patienter som lider av mentala problem
- att** medicinering av minderåriga alltid skall kompletteras med rehabilitering/terapi och att en uppföljning av medicineringens inverkan görs.
- att** det grundas ett kunskaps- och resurscentrum för psykiatri och mentalvård på svenska
- att** yrkeshögskolorna ges resurser att arrangera specialiseringskurser i psykiatrisk vård och främjande av psykisk hälsa inom social och hälsovårdsutbildningen.

Partifullmäktiges utlåtande:

Partifullmäktige vill uppmärksamma partidagen på den fara som finns för att de studerande som avslutar sina studier faller ur hälsovårdsystemet. En remiss från den vårdande läkaren påskyndar övergången till det kommunala vårdsystemet.

21. Otillräcklig identifiering av människohandel oroar

Människohandel och jämförbart utnyttjande är en av vår tids största utmaningar gällande mänskliga rättigheter. Människohandel är ett allvarligt brott och en allvarlig kränkning av individens människovärde och integritet. Människohandel handlar om utnyttjande och kontroll av en annan människa.

Internationellt sett tros största delen av människohandeln hänga samman med gränsöverskridande invandring, men allt oftare sker människohandeln inom länderna. Till skillnad från vad som ofta framhålls, hör människohandeln inte nödvändigtvis samman med organiserad brottslighet, ordnande av olaglig inresa, olaglig vistelse i landet eller illegalt arbete. Många identifierade offer för människohandel har vistats och arbetat lagligt i landet. Gärningsmännen kan vara anhöriga, bekanta eller vänner till offret.

Finländska myndigheter och aktörer inom den tredje sektorn har sammanlagt lyckats identifiera endast några tiotals offer. Människohandel är en sällsynt brottsrubricering även i förundersökningen och vid domstolar.

Adekvat identifiering är avgörande för människohandelns offer. Om offren inte identifieras, kan deras lagenliga rätt till hjälp och skydd inte verkställas. Oidentifierade offer söker sig inte till hjälpsystemet och blir inte delaktiga i övriga rättigheter som offer för människohandel har, såsom rätten att få stanna i landet. Avsaknaden av identifiering kan leda till att offren straffas för delaktighet i illegal verksamhet eller exempelvis för olaglig invandring. Det kan även leda till att offer för människohandel utvisas ur landet, fortsätter att utnyttjas och/eller blir offer igen.

För att garantera ett lyckat tvärsektoriellt arbete mot människohandel krävs samordning av arbetet och fördelning av resurserna. Inom statsförvaltningen finns det inte för tillfället någon aktör som permanent ansvarar för samordningen. Inom inrikesministeriet pågår ett projekt under tiden 1.2.2012–31.12.2013 för att samordna beredningen av en särskild lag om människohandel. Utifrån beslutet utarbetas ett förslag om stiftande av en lag om människohandel.

Den viktigaste delen av lagstiftningsprojektet är att utarbeta förslag till en noggrannare reglering av hjälpsystemet för offren för människohandel. I projektet utarbetas förslag även om regleringen av identifiering av offer för människohandel och förmedlingen av information som är förknippat med fall av människohandel mellan myndigheterna samt mellan myndigheterna och andra aktörer som deltar i hjälparbetet. Dessutom utreds om det borde utses en nationell samordnare för arbetet mot människohandel och vilka resurser denne borde ha.

Svenska Kvinnoförbundet yrkar på att Svenska folkpartiets representanter i riksdag och regering arbetar för:

- att följa med utredningen kring den nationella koordinatören och stödja arbetet vid instiftandet av en sådan.

Carola Sundqvist
Förbundsordförande

Agneta Udd-Saarela
Generalsekreterare

Partistyrelsens svar

Motionärerna lyfter fram en av det globala samfundets stora utmaningar. Problemet är växande även i Finland. Enligt den finländska lagstiftningen omfattar begreppet människohandel: sexuellt utnyttjande av en annan person med drag av koppleri, tvångsarbete eller annat försättande i omständigheter som kränker människovärdet och organhandel för ekonomisk vinning. Grundläggande för uppfyllandet av brottsrekvisitet för människohandel är att brottsoffret har

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

vilseletts eller genom utnyttjande av offrets beroendeställning eller otrygghet har tvingats att exempelvis verka som prostituerad. Offret är i allmänhet i ett beroendeförhållande med gärningsmannen, som vidmakthåller beroendet med illegala metoder t.ex. genom hot, våld eller frihetsbegränsning.

Bestämmelserna i Finlands strafflag gällande människohandel trädde i kraft den 1 augusti 2004. Dessförinnan var motsvarande typer av handlingar straffbara på basis av bl.a. paragraferna om koppleri och diskriminering i arbetslivet. Enligt 25 kap. 3 § och 3 a § i strafflagen av den 9 juli 2004 (650/2004) är människohandel, grov människohandel och försök till dessa straffbara handlingar. Straffet för människohandel är fängelse i minst fyra månader och högst sex år. Straffskalan för grov människohandel är fängelse i minst två och högst tio år. Människohandel är således ett problem som tagits på allvar i finländsk lagstiftning.

Minoritetsombudsman Eva Biaudet fungerar som nationell rapportör för människohandel och har i sin rapport ”Människohandel och relaterade fenomen samt tillgodoseendet av offrens rättigheter i Finland” bland annat konstaterat:

”Finland har inom en kort tid godkänt en betydande mängd legislativa och andra åtgärder vilkas syfte är att förebygga människohandel, hjälpa och skydda offer för människohandel samt att bekämpa människohandelsbrottslighet. Det finländska arbetet mot människohandel bygger i huvudsak på tre lagar: strafflagen, utlänningslagen och den s.k. integreringslagen, som alla har bearbetats för att bättre svara mot de utmaningar som människohandeln för med sig. Den nationella rapportören om människohandel anser att de vidtagna åtgärderna klart har främjat Finlands arbete mot människohandel. Mycket återstår ännu att göra innan arbetet mot människohandel uppnått sådant inflytande som man borde kunna vänta sig av det.”

Motionärerna lyfter upp det arbete som utförs vid inrikesministeriet för att utarbeta en bättre koordinering av arbetet mot människohandel. Det arbetet följs aktivt upp av Svenska folkpartiet, och vi ser fram emot att ta del av resultaten.

Partistyrelsen föreslår därför att våra representanter i riksdag och regering arbetar för

att följa med utredningen kring behovet av en nationell koordinator mot människohandel och stödja arbetet vid instiftandet av en sådan.

***Partifullmäktiges utlåtande:** Partifullmäktige vill uppmärksamma partidagen på att det finns exempel på människor, även via domstolsbeslut, som har levit och arbetat i slavliknande förhållanden och blivit lurade till Finland under falska premisser.*

22. Alkolås

Varje gång någon sätter sig bakom ratten alkoholpåverkad så riskerar föraren att det hela slutar i katastrof. Hur många bilder har inte spridits av demolerade trehjulingar, kraschade bilar och stora olyckor med många inblandande! Alla med en rattfull förare inblandad i tragedin och ofta med dödlig utgång.

Ett starkt och enkelt skydd mot dessa tragedier är det så kallade alkolåset, en enkel uppfinning som hindrar föraren att köra då denne eller denna är alkoholpåverkad. Låset skyddar föraren från egna dumheter, men framför allt oskyldiga från att skadas.

Motståndarna mot alkolåset brukar hävda att någon annan kan blåsa istället för den berusade. Men då får man ställa sig frågan. Vilken nykter normalt funtad person är villig att hjälpa en berusad människa att ta sig ut i trafiken där han kan orsaka alla möjliga hemska skador på liv och egendom? Antalet är högst antagligen väldigt litet och ett alkolås skulle stoppa mången berusad från att ge sig ut på en farlig färd med sitt fordon.

Vi undertecknande föreslår

- att SFP aktivt driver frågan om att införa tvång på alkolås i alla fyrhjuliga motorfordon som säljs i Finland som är ämnade för trafik på allmänna vägar.

Esbo 27.3.2013

Markus Söderman
Nicholas Kujala

Naimat Asapova

Eeva Hæggström

Partistyrelsens svar

Rattfylleri är ett allvarligt brott genom vilket man äventyrar andra människors liv och hälsa. Var fjärde dödsoffer i trafiken förorsakas av rattnykterhet. Speciellt unga personer är ofta involverade i dessa olyckor.

Statsrådet gav en ny trafikpolitisk redogörelse till riksdagen i april 2012. Den innehåller många förslag som strävar till att förbättra trafiksäkerheten och minska på rattnykterhet. Ett av förslagen är att utöka användandet av alkolås.

Enligt den rådande lagstiftningen följer körförbud som en automatisk påföljd då en person misstänks för rattfylleri. Under pågående regeringsperiod kommer trafik- och kommunikationsministeriet att komma med förslag på hur en utökad användning av alkolås skulle kunna förverkligas i praktiken. En viktig fråga som måste utredas är ifall det är rattfylleristen eller samhället (eller båda) som skall stå för kostnaderna vid installerandet av alkolås i enskilda fallen. Frågan är särskilt problematisk i och med att många av de personer som gör sig skyldiga till rattfylleri saknar egna medel. Ett generellt system där alkolås skulle installeras vid

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

alla fall av rattfylleri skulle kunna bli rätt dyrt för samhället i och med att fallen årligen uppgår till ca 20 000.

Tanken på att införa obligatoriska alkolås i alla bilar för att minska på rattfylleri är intressant och förtjänar att utredas. På grund av de betydande statsekonomiska konsekvenserna en sådan reglering skulle ha ifall staten skall stå för kostnaderna är det dock inte realistiskt att eftersträva en nationell lösning som bygger på statlig finansiering. Det förefaller inte heller motiverat och skäligt att påföra dessa kostnader direkt på de företag som importerar och säljer motorfordon i Finland. Däremot kunde frågan utredas vidare av trafik- och kommunikationsministeriet och på sikt kunde man eventuellt eftersträva en heltäckande EU-reglering i frågan.

Partistyrelsen föreslår

- att** SFP anser att en ökad användning av alkolås är eftersträvansvärd för att öka trafiksäkerheten
- att** SFP arbetar för att alkolås blir obligatoriska för personer som dömts för grovt rattfylleri

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige önskar uppmärksamma de kommunala beslutsfattarna att kräva alkolås av trafikidkaren vid upphandlingen av yrkesmässig trafik, t.ex. skolskjutsar.

23. Åtgärder mot våld mot kvinnor och våld i hemmet

Enligt Amnesty Internationals finländska sektion drabbas tiotusentals kvinnor i Finland av våld i parrelationer, förföljelse efter skilsmässa, sexuellt våld och sexuella trakasserier samt hedersrelaterat våld.

Arbetet med att förebygga och ingripa i våld inom familjen och i nära relationer är fortfarande bristfälligt i Finland. Enligt de nationella undersökningar som gjorts (bl.a. Heiskanen & Piispa 1998, Piispa m.fl. 2006) har ungefär var femte kvinna upplevt våld eller hot om våld i sitt nuvarande parförhållande. En kvinna misshandlas var sjätte minut och årligen dör i medeltal över 20 kvinnor som följd av våld i nära relationer. Ungefär 17 procent (190 000) av de finländska barnen uppskattas ha sett och hört våld som utövats mellan vuxna i hemmet. Våld i en barnfamilj utgör alltid en risk för barnets uppväxt- och utvecklingsförhållanden, oberoende av om barnet är direkt utsatt eller inte.

Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, den så kallade Istanbulkonventionen, godkändes i maj 2011. Finland undertecknade konventionen samma dag, men har ännu inte ratificerat den. För att avtalet ska träda i kraft måste det ratificeras av minst tio länder, vilket hittills bara Turkiet har gjort.

Utrikesministeriet tillsatte i oktober 2011 en arbetsgrupp med uppgift att utreda och bereda åtgärderna för en ratificering av konventionen. Målet är att arbetsgruppen ska utarbeta en regeringsproposition som ska ges till riksdagen före utgången av år 2013.

Enligt Europarådets rekommendation borde Finland ha minst 500 skyddshemsplatser, men i Finlands ca 20 skyddshem finns bara 110 platser. Regeringen har i sitt regeringsprogram uppställt som mål att öka antalet skyddshemsplatser och även främja den regionala jämlikheten, d.v.s. att jobba för att skyddshemsplatser finns att tillgå oberoende av var man bor. Dessvärre har utvecklingen inte gått i rätt riktning. Skyddshemmen i Esbo och Björneborg stängdes vid årsskiftet.

För att garantera att de som drabbas av våld eller hot om våld får stöd och skydd bör skyddshemsverksamheten göras lagstadgad. Det är viktigt att det i lagstiftningen skrivs in att den regionala jämlikheten ska beaktas och att tröskeln att få hjälp och stöd ska vara låg (även för t.ex. kvinnor utan barn). Därtill bör finansieringen av skyddshemsverksamheten tryggas.

Det är bra att man på sina håll gått in för fler förebyggande åtgärder, tidigt stöd och lågtröskeltjänster för personer som upplevt närståendevåld eller hot om våld, men dessa kan inte ersätta regelrätt skyddshemsverksamhet. I Esbo har man tagit i bruk en ny tjänst, ”Omatila”, som ska stöda personer som utsätts för närståendevåld eller hot om det. Till tjänsten hör bl.a. ett telefonnummer som man kan ringa till dygnet runt. Tanken är att de drabbade ska kunna få hjälp och stöd från en och samma ”lucka”. Man satsar på skräddarsydda lösningar som i praktiken kan innebära allt från krisdiskussioner och säkerhetsplaner, till rådgivning i juridiska frågor och frågor som rör social trygghet samt hjälp att tillsammans sköta ärenden hos olika myndigheter.

Kontroversiellt i Esbomodellen är satsningen på skyddslägenheter (”skyddat boende”) där offren och deras barn till skillnad från skyddshemmen inte har sakkunnig personal på plats dygnet runt. Många experter ställer sig tveksamma till frågan om skyddslägenheter kan ersätta skyddshem i tillräcklig utsträckning. Det behövs ett mångsidigt utbud av stöd och tjänster för dem som utsätts för närståendevåld eller hot om våld. Trenden att ifrågasätta behovet av skyddshem är oroväckande och bör stoppas.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Kommunerna borde även erbjuda ändamålsenligt stöd och tillräckligt långvarig hjälp åt våldets tre parter (den som blivit utsatt för våld, den som använt våld, samt barn och unga som upplevt våld). Barn och unga är i en särskilt utsatt position och bör erbjudas hjälp både i form av individuellt stöd (t.ex. Trappan-modellen), gruppverksamhet och vid behov även fortsatt terapi.

Svenska Kvinnoförbundet yrkar på att Svenska folkpartiets representanter i riksdag och regering verkar för:

- att Finland omgående ska ratificera Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, den så kallade Istanbulkonventionen
- att skyddshemsverksamheten görs lagstadgad och att det fattas beslut om hur skyddshemstjänsterna ska finansieras.
- att övriga tjänster avsedda för att stöda och hjälpa våldets tre parter tilldelas tillräckliga resurser av staten. Även barn och unga bör erbjudas stöd (t.ex. enligt Trappan-modellen) då de upplevt våld inom familjen.
- att i nästa budgetförhandling lyfta upp finansieringsfrågan och arbeta för att det tväradministrativa åtgärdsprogrammet för att minska våld mot kvinnor ska verkställas
- att personal som jobbar inom bland annat social- och hälsovård, småbarnsfostran och skolor ska få fortbildning/utbildning och stöd i att identifiera våld inom familjen och i nära relationer och veta hur man bör gå till väga då våld uppdagats.

Svenska Kvinnoförbundet r.f.

Carola Sundqvist
Förbundsordförande

Partistyrelsens svar

Våld mot kvinnor och våld i hemmet är ett brott mot de mänskliga rättigheterna och en form av diskriminering, och ett allvarligt globalt problem. I Finland är problemet utbredd. Våldet mot kvinnor har inte minskat. I Finland är antalet brott mot liv två gånger större än medeltalet inom EU. Män utsätts vanligen för våld på gatan, kvinnor i en nära relation.

Den allmänna uppfattningen är att en stor del av våldet i Finland mest drabbar de ekonomiskt utsatta. Undersökningar visar i alla fall att högt utbildade kvinnor löper en märkbart större risk att utsättas för våld i sin parrelation än de kvinnor som inte har någon utbildning. Det att var femte finländsk kvinna har upplevt våld eller hot om våld i sin parrelation är fullständigt oacceptabelt. Den offentliga diskussionen har även uteblivit, och alltför ofta anses frågan vara en intern angelägenhet inom familjen.

Istanbulkonventionen, som motionärerna nämner, är den första juridiskt bindande konventionen i Europa som befattar sig med våld mot kvinnor, och globalt sett den mest omfattande konventionen.

Finland undertecknade Istanbulkonventionen i maj 2011 och regeringens proposition om att ratificera konventionen ska enligt planen överlämnas till riksdagen under 2013. Konventionen är inte ännu internationellt i kraft.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Den 17 januari ordnade utrikesministeriet tillsammans med Europarådet och Finlands delegation i Europarådets parlamentariska församling en konferens i ärendet där bl.a. professor Christine Chinkin (London School of Economics) analyserade konventionen. Professor Chinkins konstaterade att Istanbulkonventionen som en människorättskonvention betonar den jämställdheten mellan kvinnor och män, och fastställer statens skyldighet att förebygga och bestraffa våld samt att skydda våldsoffren. I konventionen betonas också att kultur, sedvänja, religion, tradition eller så kallad heder aldrig kan betraktas som ett rättfärdigande av någon våldshandling. Som en straffrättslig konvention är den detaljerad och definierar noggrant de brott, som ska höra under allmänt åtal i den nationella lagstiftningen. Sådana brott är till exempel familjevåld, förföljelse, tvångsåktenskap och sexuell trakassering.

Partistyrelsen föreslår att SFP:s företrädare i riksdag och regering arbetar för

- att** Finland omgående ska ratificera Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, den så kallade Istanbulkonventionen
- att** skyddshemsverksamheten görs lagstadgad och att det fattas beslut om hur skyddshemstjänsterna ska finansieras.
- att** övriga tjänster avsedda för att stöda och hjälpa våldets tre parter tilldelas tillräckliga resurser av staten. Även barn och unga bör erbjudas stöd (t.ex. enligt Trappan-modellen) då de upplevt våld inom familjen.
- att** i nästa budgetförhandling lyfta upp finansieringsfrågan och arbeta för att det tväradministrativa åtgärdsprogrammet för att minska våld mot kvinnor ska verkställas
- att** personal som jobbar inom bland annat social- och hälsovård, småbarnsfostran och skolor ska få fortbildning/utbildning och stöd i att identifiera våld inom familjen och i nära relationer och veta hur man bör gå till väga då våld uppdagats.
- att** man även uppmärksammar våld mot äldre och den ökande problematik som finns.

***Partifullmäktiges utlåtande:** Beredningen av Istanbulkonventionens godkännande i Finland pågår. Den genomförda remissrundan ger vid handen att förslagen till den finländska tillämpningen är urvattnade och därför bör de skärpas. Ratificeringen har tagit för lång tid och tidtabellen bör påskyndas.*

24. Beaktande av könsperspektivet i samhällsplaneringen

En trivsamt stad eller kommun är en där alla invånare kan känna sig trygga och delaktiga, oberoende av kön. Det här kan man påverka med en god samhällsplanering. För att på bästa sätt kunna tillgodose kommuninvånarnas behov och önskemål bör man samla och analysera fakta om olika grupper – kvinnors och mäns, flickors och pojkars, också ungas och äldres – levnadsvillkor och beteende.

Vår jämställdhetslagstiftning förutsätter redan nu att offentliga aktörer beaktar könsperspektivet i sin verksamhet. Dessutom finns det ytterligare och mer specifika artiklar om t.ex. kommunal planering, kollektivtrafik, säkerhet och trygghet i den Europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå, som en del av Finlands kommuner har antagit. Alla kommuner uppmanas att godkänna deklarationen och aktivt ta i bruk dessa redskap samt lära sig av de många goda exempel och projekt som faktiskt visat på att en ökad könsmedvetenhet i samhällsplaneringen både behövs, gör våra levnadsmiljöer mera trivsamma och tillgängliga, och dessutom kan spara både pengar och liv/hälsa.

Samhällsplaneringen och den övriga tekniska sektorn inom våra städer och kommuner verkar kanske utåt sett fungera enligt objektiva och könsneutrala principer, med alla kommuninvånares bästa inför ögonen. Faktum är att verksamheten ändå av gammal vana ofta präglas av ett manligt perspektiv, något som man i Sverige och internationellt har börjat uppmärksamma allt mer systematiskt.

Malmö stadsbyggnadskontor har tagit fram en riktlinje för hur man inom staden arbetar för en trygg stadsmiljö för alla ("Trygg stadsmiljö - tankegångar, riktlinjer, arbetsmetod", maj 2006). I riktlinjerna är könsneutral eller -medveten planering en allt genomsyrande princip. Stadsbyggnadskontoret konstaterar bl.a. att:

"När vi talar om otrygghet är det ett faktum som är svårt att förbise att kvinnors rörelser i det offentliga rummet i hög utsträckning begränsas av riskstrategier. Kvinnor undviker att vistas på vissa platser en viss tid på dygnet, undviker kommunikationssätt som upplevs som utsatta eller att förflytta sig ensamma.

... Vi vet att kvinnor och män har olika rörelsemönster i vardagen. Kvinnor arbetar oftare närmare hemmen än män och har mer komplexa mönster för sina rörelser. Kvinnor går, cyklar och åker också kollektivt i högre utsträckning än män."

I Finland visar siffror från t.ex. Helsingforsregionens trafik att hela 70 procent av deras passagerare är kvinnor. Trafikplaneringen däremot fokuserar ofta starkt på bilisterna – i praktiken på männen.

Till och med kommunernas snöröjning har visat sig ha en könsaspekt. Karlskoga kommun i Sverige har analyserat snöröjningen i kommunen ur ett jämställdhetsperspektiv. Det visade sig att kommunen omedvetet prioriterade snöröjning för männen i och med att man först plogade ringleder och större gator som ledde till främst mansdominerade arbetsplatser. Till allra sist plogade man busshållplatser, gång- och cykelvägar, d.v.s. ställen där kvinnor skulle ta sig fram. Kommunen gjorde efter detta en omprioritering, där man först röjde vägarna till förskolorna, sedan tog man de större vägarna som ledde till arbetsplatser (både mans- och kvinnodominerade), och sedan gång- och cykelvägarna. Det blev inte dyrare för kommunen, däremot blev det mera jämställt och kommunen blev mera tillgänglig för alla. Dessutom minskade antalet halkolyckor, och därmed också kostnaderna för vården. Att ploga lätttrafiklederna visade sig vara fyra gånger

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

billigare än värden av halkoffren.

Det finns många goda exempel på städer och kommuner som beaktat jämställdhetsperspektivet i den kommunala planeringen genom att till exempel fokusera på trygghet och säkerhet för alla då man planerat avståndet mellan busshållplatser, sikten och synligheten i lekparken, belysningen i parker, parkeringshus och vid promenadpassager.

Med hänvisning till ovanstående uppmanar Svenska Kvinnoförbundet att Svenska folkpartiet genom sina representanter i kommunala organ att verka för:

- att alla kommuner undertecknar den Europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå, samt att de också i praktiken tillämpar artiklarna om stads- och lokalplanering, säkerhet och trygghet samt rörlighet och transport i sin verksamhet
- att jämställdhetsperspektiv tas i beaktande i kommunala säkerhetsfrågor
- att ett könsperspektiv integreras i den kommunala samhällsplaneringen.

Svenska kvinnoförbundet r.f.

Carola Sundqvist
Förbundsordförande

Agneta Udd-Saarela
Generalsekreterare

Partistyrelsens svar

Den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå är riktad till lokal- och regionalförvaltningarna i Europa. Dessa uppmanas underteckna deklARATIONEN att offentligt ta ställning för jämställdhetsprincipen och inom sina områden fullgöra sina åtaganden enligt deklARATIONEN. DeklARATIONEN stödjer kommuner och landskapsförbund att beakta jämställdhetsperspektivet i det politiska beslutsfattandet och i den praktiska verksamheten.

I deklARATIONEN ingår principer för främjande av jämställdhet över sektorgränserna. När jämställdheten beaktas som en aspekt i den kommunala verksamheten kan servicekvaliteten och innovationsförmågan förbättras, en god förvaltning främjas och demokratin stärkas. De första som undertecknat deklARATIONEN om jämställdhet i Finland är Åbo, Kuopio, Vanda, Helsingfors, Vasa, S:t Karins, Esbo, Salo, Lahtis, Uleåborg, Tammerfors, S:t Mickel, Kervo och Nylands förbund.

DeklARATIONEN talar om behovet av att främja verklig jämställdhet i alla livets aspekter i kommunen beaktas fullt ut, bl.a. när det gäller kvinnors och mäns särskilda behov i arbetslivet, tillgång till tjänster och kultur, utbildning och ansvar för familjen. För detta ändamål utnyttjas bland annat lokala uppgifter och jämställdhetsanalyser som undertecknaren genomfört.

Motionärerna påpekar helt riktigt att alla invånare skall kunna känna sig trygga i en trivsamt stad. Alltför ofta fokuserar åtgärder ämnade att öka trivselt på aspekter som välvårdade rabatter, vilket i och för sig är viktigt, emedan det bredare perspektiv motionärerna lyfter fram gärna kunde fås med i större grad även i Finland. De exempel från Sverige som nämns kunde gärna lyftas fram även inom planeringsarbetet i Finland.

Som motionärerna helt riktigt påpekar ligger det ofta omedvetenhet bakom de beslut som fattas gällande frågor som kan hänges ett könsperspektiv.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Partistyrelsen föreslår att SFP:s företrädare i kommunerna verkar för

- att** alla kommuner undertecknar den Europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män
- att** jämställdhetsperspektiv tas i beaktande i kommunala säkerhetsfrågor och integreras i den samhällsplaneringen.

Partifullmäktiges utlåtande: *Den Europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män är till sin omfattning på det regionala och kommunala planet, mycket bredare än enbart samhällsplaneringen. Det är viktigt att även andra sektorer beaktas, speciellt trygghetsfaktorerna bör uppmärksammas.*

25. Reform av systemet för erkännande av faderskap

Över 40 % av alla barn som föds i Finland föds utanför äktenskapet. Enligt det nuvarande systemet ska faderskapet erkännas hos de kommunala socialarbetarna. På många håll i Finland är det brist på socialarbetare och deras arbetsbörda är ofta rätt så stor. Allt fler allvarliga fall inom t.ex. barnskyddet borde få mer resurser och genom att flytta erkännande av faderskapet till exempelvis magistraten (som sköter befolkningsregistret) skulle en avsevärd mängd resurser inom sociala sektorn frigöras för mer allvarliga och tidskrävande fall.

Samtidigt bör själva upplägget för erkännandet av faderskap reformeras så att det är tidsenligt och inte ska upplevas som kränkande. Utgångspunkten borde vara att man endast i oklara fall gör en utredning över föräldrarnas privatliv och att äktenskap och samboförhållanden borde behandlas mer lika.

Sfp i Nagu anser därför

- att man bör se över systemet med att erkännande av faderskap
- att erkännande av faderskap bör flyttas från de kommunala socialarbetarna

Sfp i Nagu

Partistyrelsens svar

Sfp i Nagu lyfter i motionen upp en viktig fråga. Lagen om faderskap trädde i kraft år 1976. Sedan lagens ikraftträdande har det skett flera ändringar som påverkar tillämpningen av lagen och därför är en reform nödvändig. Familjestrukturerna har ändrats, samboförhållandena har blivit allt vanligare och metoderna för att utreda faderskap har utvecklats.

I regeringsprogrammet för Jyrki Katainens regering konstateras att lagen om faderskap reformeras och den reglering som gäller erkännande av faderskap i fråga om barn som föds i samboförhållanden moderniseras. På Justitieministeriet är detta arbete på god väg. En bedömningspromemoria sändes på remiss hösten 2011. En arbetsgrupp, som leds av professor Markku Helin, tillsattes sedan för den fortsatta beredningen 25.4.2012. En uppföljningsgrupp tillsattes 23.5.2012. Arbetsgruppens och uppföljningsgruppens mandattid löper ut 30.9.2013. Därefter överlämnar arbetsgruppen sitt förslag till justitieministern. Förslaget kommer att sändas på en bred remissrunda innan det kan överlämnas till riksdagen. Målsättningen är att ett lagförslag i ärendet kan ges till riksdagen under våren 2014. Syftet är att bestämmelserna om föräldraskap bättre än tidigare ska motsvara de rådande värderingarna och utredningar som gäller faderskap ska kunna genomföras smidigare än för närvarande.

Partistyrelsen understöder arbetet med

att man ser över systemet med att erkännande av faderskap

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige rekommenderar att behandlingen om erkännande av faderskap bevaras inom den kommunala förvaltningen eftersom många frågor är sammankopplade med socialväsendet. En reformering och effektivisering av behandlingen uppmuntras eftersom systemet baserar sig på en gammal lag från 1976.

26. Jämlikhet i lönerna

Likalön är den jämställdhetsfråga som har gått allra långsammast framåt i Finland.

En del av ojämlikheterna i lönerna beror på att olika branscher värderas olika. Även faktorer som deltidсанställning och snuttjobb inverkar. I kvinnodominerade branscher är lönerna i genomsnitt lägre än i mansdominerade branscher. Kommunerna är en stor arbetsgivare med många kvinnodominerade arbetsplatser. För att nå målet med jämlikhet i lönerna krävs att värderingen av kvinnodominerade branscher ökar och att alla parter är villiga att satsa mera pengar på dessa branscher. Svenska Kvinnoförbundet uppmanar Svenska folkpartiets representanter i kommunala organ att verka för:

- att arbetsvärderingssystemet uppföljs och vid behov förnyas i syfte att fastställa lönerna jämlikt.

Svenska Kvinnoförbundet r.f.

Carola Sundqvist
Förbundsordförande

Agneta Udd-Saarela
Generalsekreterare

Partistyrelsens svar

Löneskillnaderna mellan män och kvinnor är en fråga som engagerat redan länge. Det tycks vara mycket svårt att nå målet om att samma arbete skall ge samma lön.

Publikationen ”Segregation och löneskillnader mellan könen. (Social- och hälsovårdsministeriets rapporter, ISSN 1236-2115) kartlägger bland annat orsaker till löneskillnader. Rapporten konstaterar att löneskillnaderna mellan män och kvinnor påverkas av det faktum att män utför arbeten som är typiska för män och kvinnor utför arbeten som är typiska för kvinnor inom samma bransch. Enligt rapporten förklarar yrkessegregationen omkring 40-50 procent av den totala löneskillnaden inom den offentliga sektorn och något under 30 procent inom den privata sektorn. Yrkessegregationen orsakar inte i sig löneskillnaderna. Skillnaderna beror på hur män och kvinnor placerar sig i välavlönade och lågavlönade uppgifter. Skillnaden i männens och kvinnornas genomsnittliga löner kan i huvudsak förklaras med att kvinnor i högre grad än män har lågavlönade yrken. Arbetsmarknadsparternas ansvar för situationen bör noteras, och dessa bör uppmanas att vidta åtgärder som motverkar löneskillnaderna.

Enligt jämställdhetslagen ska arbetsplatser med fler än 30 anställda ha en jämställdhetsplan som innehåller en lönekartläggning. Kartläggningen är en metod med vilken man kan belysa löneskillnaderna mellan könen på arbetsplatsnivå. I kartläggningen jämförs lönerna mellan alla anställda som arbetar för samma arbetsgivare.

Partistyrelsen föreslår

att SFP:s företrädare i regering, riksdag och kommuner fortsätter att arbeta för män och kvinnor skall få samma lön för likvärdigt arbete

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

***Partifullmäktiges utlåtande:** Partifullmäktige efterlyser förslag på mer konkreta åtgärder för att uppnå lönejämställdhet. Till exempel: Vill man reformera föräldraledigheten och dess finansiering?*

27. Skatteavdrag för barn

Barnfattigdomen i Finland ökar. Enligt uppgifter från Institutet för hälsa och välfärd (THL) har den tredubblats sedan 90-talet. Då man mäter barnfattigdom i industriländer handlar det om relativ fattigdom - hur ett barn lever i förhållande till andra barn. Idag räknas en familj med två barn som fattig om inkomsterna ligger under 1 700 euro per månad. Ungefär 135 000 barn beräknas leva i fattiga familjer.

Bland annat de stigande matpriserna har bidragit till ökad barnfattigdom, hävdar Mannerheims barnskyddsförbund. Barnombudsmannen har i sin tur påpekat att fattigdomen koncentreras till familjer med ensamstående föräldrar och familjer med många barn.

Barn som lever i fattiga familjer känner ofta skuld då föräldrarna inte har råd att köpa olika nödenheter. Barnen upplever också lätt utanförskap då de inte kan delta i aktiviteter på samma sätt som andra barn och unga.

För att stävja utvecklingen har Mannerheims barnskyddsförbund och barnombudsmannen föreslagit att man återinför skatteavdrag för barn. Avdraget avskaffades i tiderna under 90-talets lågkonjunktur. Beslutet att slopa barnavdraget innebar för många barnfamiljer att ekonomin märkbart förändrades och då blev också barnfamiljernas konsumtion sämre. Barnavdraget var ett bruttoavdrag som minskade den beskattningsbara inkomsten. Avdraget var flexibelt så att det var möjligt för varje familj att räkna ut och välja det mest fördelaktiga alternativet för familjen.

Eftersom barnbidraget, vars realvärde sjunkit rejält under de senaste 20 åren, påverkar många andra stöd vore det rättvisare med ett skatteavdrag än med ett förhöjt barnbidrag. Om skatteavdraget görs som ett direkt avdrag från statsskatten för endera föräldern, skulle det också vara rättvisare än ett avdrag från inkomsten, som i praktiken slår helt olika ut, beroende på progressionen.

Svenska Kvinnoförbundet yrkar på att Svenska folkpartiet arbetar för:

- att det utreds hur avdrag på statsskatten kan införas för barnfamiljer.

Svenska Kvinnoförbundet r.f.

Carola Sundqvist
Förbundsordförande

Agneta Udd-Saarela
Generalsekreterare

Partistyrelsens svar

Motionärerna lyfter fram en synnerligen väsentlig fråga. Att det, som motionerna påpekar, i Finland idag beräknas finnas 135 000 barn som lever i fattigdom kan på intet sätt anses acceptabelt. Alla idéer på åtgärder för att korrigera detta missförhållande är välkomna.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Den svaga ekonomiska tillväxten som Finland är inne i förespås fortsätta de närmaste åren. Även osäkerheten i den ekonomiska omvärlden kräver att statsfinanserna sköts med strama tyglar. Alla åtgärder som minskar statens inkomster, eller ökar utgifterna måste därför noggrant övervägas.

Flera åtgärder har gjorts som direkt och indirekt är menade att underlätta situationen även för barnfamiljer. Regeringen beslöt i ramplan utöka hushållsavgiften, och gör en större satsning på att förverkliga ungdomsgarantin. De stöd som riktar sig till de som har det sämst har bibehållits. Barnbidraget, och rätten till dagvård är också viktiga delar i det pussel som samhället lägger för att stöda barnfamiljer.

Det bör i alla fall finnas möjlighet att även utreda ifall skatteavgiften för barn kunde återinföras i någon form. Frågan bör utredas, och Svenska folkpartiet delar Svenska kvinnoförbundets oro över de fattigaste barnfamiljernas situation.

Partistyrelsen föreslår att SFP:s representanter i riksdag och regering arbetar för att det riktas ekonomiskt stöd och riktade åtgärder till fattiga barnfamiljer

Partifullmäktiges utlåtande: Vi har barnfattigdom i dagens Finland och de sociala förmånerna bör ses över. Vilka förmåner påverkar varandra? De befintliga systemen leder i vissa fall till ett negativt ekonomiskt utfall för familjen.

28. Reflexväst i motorfordon

Trafiksäkerheten ökas med otaliga åtgärder och bestämmelser. Trots det inträffar ett stort antal trafikolyckor årligen. Enligt statistiken för år 2011 skedde det 5,4 dödsolyckor/1000000 invånare i Finland, vilket är betydligt fler än i de övriga nordiska länderna. En stor del av biltrafiken i landet sker under den mörka tiden på dygnet, särskilt yrkestrafiken och trafiken mellan hem och arbetsplats. Även då dödsfall kan undvikas i själva olycksögonblicket uppstår en ny risk då förare eller passagerare stiger ur fordonet för att uppskatta följderna av olyckan. Det torde inte finnas någon statistik över hur många personer som i det skedet blivit påkörda av senare kommande fordon som t.ex. på grund av mörkret inte observerats. För att minska risken för sådana olyckor har man i många länder infört obligatorisk reflexväst i motorfordon i bl.a. Belgien, Bulgarien, Frankrike, Italien, Kroatien, Luxemburg, Norge, Portugal, Slovakien, Slovenien, Spanien, Ungern och Österrike. Också i Sverige diskuteras ett motsvarande förslag.

Reflexvästar finns att köpa i ett otal olika utföranden och priset håller sig vanligen mellan 20 och 50 euro. Det finns väl inte någon orsak till att Finland också i denna fråga skall höra till de sista länder som förstår att införa en sådan billig säkerhetsåtgärd, som också kan höja medvetandet om riskerna att stiga ur bilen i mörkret mitt i trafiken – ett medvetande som är nödvändigt för att föraren också skulle ta västen i bruk.

SFP i Albergå föreslår

- att det skulle göras obligatoriskt att i varje motorfordon ha en reflexväst.

Esbo 27.3.2013

Martin Gripenberg

Naimat Asapova

Markus Söderman

John-Eric Söderman

Eeva Hægström

Stig Kankkonen

Katarina Hellsten-Palomäki

Partistyrelsens svar

Enligt Trafikskyddets uppgifter har antalet fotgängare som dör i trafiken halverats under de senaste tio åren. Under samma tidsperiod har antalet fotgängare som skadas i trafiken minskat med en fjärdedel.

Nästan hälften av alla trafikolyckor med dödlig utgång sker när det skymmer eller är mörkt. År 2011 utredde kommissionerna för undersökning av trafikolyckor tjugo dylika olyckor. Av de förolyckade hade endast en fjärdedel använt reflex. Uppskattningsvis sex personers liv hade kunnat räddas om de använt reflex.

Enligt vägtrafiklagens §42 ska gående som under mörker rör sig på väg i allmänhet använda vederbörlig reflex. Användandet av reflex har ökat under de senaste åren. Trots det visar Trafikskyddets uppgifter att det fortfarande bara är ungefär 50 procent av fotgängarna som använder reflex när de rör sig i skymning eller mörker.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Reflexväst är ett mycket effektivt sätt att synas i trafiken. Som motionärerna även konstaterar, kräver redan flera europeiska länder att det finns en reflexväst i bilen. Om man stiger ur bilen ut på en trafikerad väg, till exempel vid motorstopp eller punktering, ska man sätta på sig västen.

I december 2012 fattade regeringen ett principbeslut om förbättring av säkerheten i vägtrafiken. Principbeslutet består av tio åtgärder som ska leda till en säkrare vägtrafik. Bland annat beslöt man inleda arbetet med att totalrevidera vägtrafiklagen. I reformen kommer man att beakta frågor som berör cyklisters och fotgängares säkerhet.

I samband med att man ser över vägtrafiklagen finns det alltså en möjlighet att samtidigt överväga ändamålsenligheten med att göra reflexvästar obligatoriska i motorfordon.

Partistyrelsen föreslår

- att** SFP i regeringen ska arbeta för att man i samband med revideringen av vägtrafiklagen det obligatoriskt att ha reflexvästar tillgängliga i motorfordon
- att** trafikskyddsorganisationerna uppmanas genomföra kampanjer för att befrämja användandet at reflexvästar

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens uppdaterade beslutsförslag.

29. Sänkning av åldersgränsen för personbilskörkort

Ungdomar som bor utanför de större tätorterna är i en betydligt sämre situation än de som bor i dessa då det gäller att ta del av både utbildning och fritidsaktiviteter. Busskommunikationerna är obefintliga på många orter nuförtiden, moped är ingen året om lösning och mopedbilen är dyr och farlig. Föräldrarna kanske arbetar i den närmaste större tätorten och skall efter att ha kört hem, vända tillbaka för att köra omkring barnen på olika aktiviteter. Detta är mycket tungt och många gånger också tidsmässigt omöjligt.

Chaufförer som är under 18 år skulle få köra högst 80 km/h, och deras rätt att köra skulle begränsas till tiden mellan kl. 06.00 och kl. 24.00, alltså ingen körning på natten.

Bilen skall bära ett märke som informerar om ung chaufför, t.ex. ”gamla goda” 80-lappen. Dessutom kan en elektronisk svart låda eller något annat lämpligt övervakningssystem installeras.

Denna förändring kunde bidra till att ungdomar trivs bättre och skulle se positivare på möjligheterna att i framtiden bosätta sig på mindre orter.

Svenska folkpartiet i Nagu anser

- Att åldersgränsen för personbilskörkort sänks till 16 år.

Sfp i Nagu

Partistyrelsens svar

Enligt trafiksäkerhetsdelegationens senaste plan för trafiksäkerheten, från år 2012, framgår att unga personer mellan 18-20 år löper en tre gånger större risk att dö i trafiken jämfört med personer i medelåldern. Statistikcentralens uppgifter visar att 29 personer i kategorin 18-20 år dog år 2011; året innan var motsvarande siffra 28 personer. En klar majoritet av de unga personer som omkom i trafiken körde själva bil då de förolyckades.

I april 2010 kom en arbetsgrupp tillsatt av kommunikationsministeriet med ett betänkande gällande unga förare trafiksäkerhet. I betänkandet tog man bland annat upp möjligheten att återinföra den så kallade 80-lappen. Arbetsgruppen förhöll sig negativt till att alla nya chaufförer skulle påläggas en hastighetsbegränsning. Trafiken blir överlag säkrare om trafikflödet är jämnare, och unga chaufförer måste ges möjlighet att träna upp sin körskicklighet i olika förhållanden.

Arbetsgruppen konstaterade att man måste kunna övervaka begränsningarna som är specifika för unga förare mycket noggrant för att de ska ha en positiv effekt på de ungas körsätt. Motionären föreslår att chaufförer som är under 18 år inte skulle få köra på natten. I praktiken är det här ändå svårt att övervaka effektivt.

Arbetsgruppen konstaterade också att en stor del av olyckorna sker i sådana situationer där hastigheten varit mycket över den högsta tillåtna hastigheten. Även i den senaste säkerhetsplanen för vägtrafiken konstateras att medvetet risktagande, så som hög fart och alkohol, ofta ligger bakom de allvarliga olyckor där unga bilister är involverade. Att begränsa hur fort unga chaufförer tillåts köra hjälper endast så mycket; snarare är det de unga bilförarnas attityder som

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

man måste kunna ändra. Det är därför positivt att trafiksäkerhetsdelegationen lyfter upp ungas trafikbeteende som en central fråga man ska arbeta med.

Enligt Europeiska unionens körkortsdirektiv är det inte tillåtet för 16-åringar att ta personbilskörkort. Direktivet slår fast att åldersgränsen för körkort av kategori B ska vara 18 år. Direktivet tillåter endast att medlemsstaterna själva sänker åldersgränsen för kategori B till 17 år.

Med hänvisning till information ovan gällande unga bilförarens säkerhet i trafiken, liksom EU:s körkortsdirektiv, kan det inte anses motiverat att sänka körkortsåldern. Det bör även noteras att s.k. mopedbilar har blivit populära och att dessa får framföras även av personer som fyllt 16 år.

I regeringens trafikpolitiska redogörelse från ifjol, uppmärksammades utmaningen att kunna upprätthålla en tillräcklig servicenivå inom trafiktjänsterna på landsbygden. I SFP:s landsbygdspolitiska program från 2010 betonades hur avgörande fungerande kommunikationer är för landsbygden. Även trafikservice för dem som saknar bil påtalades.

Partistyrelsen föreslår

att SFP fortsättningsvis arbetar med att trygga kommunikationerna på landsbygden.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige anser att motionen är besvarad med partistyrelsens utredning.

30. Metrons säkerhet

Metron i Helsingfors utvidgas nu med Västmetron till Esbo. Helsingfors stads trafikverk HST-Metrotrafik ansvarar för metrotrafiken och banunderhållet. HST:s viktigaste samarbetspartner är Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT). HRT ansvarar för att arrangera kollektivtrafiken i huvudstadsregionens kommuner. HRT planerar kollektivtrafiken och beställer kollektivtrafiks tjänsterna. Verket övervakar också själv säkerheten i metron.

Då det av tidningsuppgifter framkommit oklarheter beträffande säkerheten i metron kan man konstatera att HST som upprätthållare är ansvarig för säkerheten i Metron. Då HST samtidigt är den ekonomiska organisation som bekostar trafiken kan det uppstå en konfliktsituation mellan behoven av att trygga säkerheten och att trygga HST:s ekonomi. Då metrons nuvarande passagerarmängd 150 000 passagerare kommer att väsentligt utökas då Västmetron tas i bruk kommer slitaget på hela bansystemet inklusive de gamla vagnarna att ytterligare öka. Om en olycka skulle inträffa under rusningstid kunde tusentals passagerare råka illa ut.

För att minska risken för att HST skulle prioritera sin ekonomi framom säkerheten i metrosystemet borde organisationen ha en utomstående säkerhetsövervakare som inte är ekonomiskt bunden av kostnaderna för verksamheten. Då en sådan organisation, Trafiksäkerhetsverket (TraFi), redan existerar torde det vara möjligt att ge TraFi i uppdrag att också sköta säkerhetsövervakningen i metrosystemet.

SFP i Stor-Alberga föreslår

- att Trafiksäkerhetsverket skulle ges i uppdrag att övervaka säkerheten i huvudstadsregionens metronätverk.

Esbo 27.3.2013

Martin Gripenberg,

Eeva Hægström

John-Eric Söderman,

Markus Söderman

Naimat Asapova

Stig Kankkonen

Katarina Hellsten-Palomäki

Partistyrelsens svar

Metrons historia i Finland startade den 2 augusti 1982. Vår metro är således ganska ny i ett internationellt perspektiv. Fördelarna med metron har i alla fall varit många. När det gäller att transportera ett stort antal människor snabbt och smidigt är det få alternativ som kan matcha metrons effektivitet. Även miljöaspekter är viktiga i sammanhanget, och metrons utveckling med fler stationer och längre metrospar är naturlig.

När metron utvidgas och utvecklas blir behovet att se över ansvarsfördelningen och övervakningen aktuellt.

För metrovagnarna är det oftast brister i vagnarnas bromsanordning som vållar problem. Som första metro i världen anskaffades ett alarmsystem för att övervaka värmegraden i lagerkomponenterna till Helsingfors metro. Detta alarmsystem ska bytas ut till ett nyare och ännu säkrare, och beslut om både anskaffning och leverantör är redan fattade.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Då det gäller järnvägstrafiken är det VR Group som ansvarar för trafiken, och koncernen är indelad i järnvägstrafik och entreprenörskap för bananvändning. Järnvägsspårens säkerhet övervakas när det gäller spåranläggningar och fordon av Trafiksäkerhetsverket (Trafi). Övervakningen baserar sig på en övervakningsplan som uppgörs årligen. Operatörerna förväntas också bedriva egenkontroll. Järnvägsoperatörerna och bannätsförvaltarna ska rapportera till Trafi om hur de har genomfört egenkontrollen, och vilka åtgärder som vidtagits. Rapporten sammanställs till en säkerhetsberättelse som lämnas in årligen, senast den 30 juni. Trafi övervakar dessutom hur egenkontrollen genomförs bland annat som en del av sin övervakning av säkerhetsstyrningssystemen.

Man eftersträvar ett upplägg där upprätthållaren/operatören inte skall fungera som övervakare. Därmed skulle det vara naturligt att ansvaret för uppbyggande och underhåll av spårnätet skulle skiljas från övervakningsansvaret även då det gäller metron.

Partistyrelsen föreslår

att partiets representanter inom HST (Helsingfors stads trafikverk) och HRT (Helsingforsregionens trafik) för fram att Trafiksäkerhetsverket ges i uppdrag att övervaka säkerheten i huvudstadsregionens metronätverk.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag.

31. Förebygg ungdomsarbetslöshet

När uppsägningarna haglar in går ingen anställd säker. Saneringar genomförs på alla nivåer och inom alla branscher eller sektorer. Storföretagen har för länge sedan slutat vara våra ekonomiska stöttepelare och pålitliga arbetsgivare. Också den offentliga sektorn riskerar att drabbas hårt när kommunreformen snart kör igång. Vårdbranschen verkar tryggast, men överlag varierar anställningsprognoserna kraftigt inom de olika branscherna.

År efter år har Finland haft ypperliga framgångar i Pisa-undersökningarna. Vi har primuselevsstatus. Ändå måste något väsentligt saknas i undervisningen eftersom allt för många ungdomar blir utanför arbetsmarknaden efter skolan eller studierna, trots fina prestanda och tom. den akademiska arbetslösheten ökar kraftigt. Vi får inte glömma eller nervärdera den gamla sanningen att vi ska lära för livet, inte bara för skolan! Oberoende om ungdomarna riktar in sig på akademiska studier eller praktiska färdigheter, behöver de få systematisk undervisning i hur man en dag kan sysselsätta sig själv och hur man försörjer sig själv t.ex. som egenföretagare. Just nu är vi på väg i exakt motsatt riktning: En minskning med närmare hälften är saldot för t.ex. Östra Nylands del i statistiken över nystartade företag. Vi måste därför börja bearbeta attityderna för egenföretag redan i tidiga år, kanske rentav i lågstadiet. Vi måste lära ut systematisk kreativ företagsamhet, inbakat i läroplanen och i så många olika kurser som möjligt! Oberoende praktisk eller akademisk inriktning kan alla dra nytta av att veta hur man bygger upp och sköter sin privata verksamhet och sysselsätter sig själv som egenföretagare. De flesta branscher har idag en öppning för privata tjänster.

Att ungdomarna behärskar ADB in och ut räcker inte mera; nu behövs andra, kompletterande kunskaper såsom ekonomi, affärskommunikation mm. för att vid behov tjäna på sitt kunnande som egenföretagare och undvika arbetslöshet.

Dessa kunskaper ska vara som redskap, som fallskärm och som egenhjälp för alla eventualiteter. SFP:s representanter i riksdagen och regeringen skall därför verka för

ATT skolelever som står inför yrkes- eller studieval kontinuerligt tillställs pålitlig statistik om framtidsutsikterna i arbetskraftsbehovet i de olika branscherna

ATT ämnen som kan öka färdigheten att grunda eget bakas in i läroplanen på bredden och på djupet

Monika Zakowski
Sibbo

Partistyrelsens svar

De senaste åren har Europa drabbats av den svåraste ekonomiska krisen kontinenten mött på flera decennier. Motionens pekar på ungdomsarbetslösheten, det som en av de viktigaste frågorna för det finska samhället idag. De socio- samt nationalekonomiska konsekvenserna som en långtidsungdomsarbetslöshet för med sig är allvarliga. Trots de ljusare ekonomiska indikatorerna och prognoserna är det ett faktum att ungdomar är en av de samhällsgrupper som drabbats hårdast. Ungdomsarbetslösheten i vissa länder är t.o.m. över 20 % medan medeltalet i den Europeiska Unionen ligger på ca 10 %. Även i Finland har utvecklingen varit oroväckande och ligger idag på en klart högre nivå än för fem år sedan.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

I den sittande regeringens regeringsprogram skrevs den s.k. ungdomsgarantin in. Garantins syfte är att främja sysselsättning och förebygga utslagning bland unga. Regeringen vill skapa realistiska förutsättningar för ungdomar att avlägga examen efter grundskolan och att få en arbetsplats. Vid sidan om detta vill man fästa uppmärksamhet vid att unga inte hamnar i en för lång period utan någon aktiv verksamhet. Regeringens satsningar på ungdomsgarantin befästes i den s.k. ramrian i mars 2013. Saken prioriteras, vilket bör noteras.

I praktiken innebär ungdomsgarantin att varje ung person under 25 år och varje utexaminerad som ännu inte fyllt 30 år erbjuds ett jobb eller en praktik-, studie-, arbetsverkstads- eller rehabiliteringsplats senast inom tre månader från att personen förlorat sitt jobb. Det ingår även en utbildningsgaranti som innebär att alla som avslutat grundskola garanteras en utbildningsplats på gymnasium, yrkesläroanstalt, i form av läroavtal, på arbetsverkstad, i rehabilitering eller på ett annat sätt. Ett kompetensprogram som erbjuder en möjlighet att avlägga yrkesexamen eller en del av yrkesexamen för en person under 30 år, utan utbildning, ingår även i garantin. Regeringens ungdomsgaranti har trätt i kraft 1.1.2013 och således är det ännu för tidigt att dra slutgiltiga slutsatser om garantins genomslagskraft.

Slutsatsen att den ökade ungdomsarbetslösheten är en konsekvens av brister i utbildningssystemet kan diskuteras. Vi bör självfallet inte vara rädda för att kritiskt granska vårt utbildningssystem men samtidigt är det viktigt att minnas att den rådande ekonomiska osäkerheten är den största orsaken till att företag inte anställer ny arbetskraft. De viktigaste åtgärderna som kan vidtas för att motarbeta ungdomsarbetslöshet, är att stabilisera ekonomin och att återfå företagarnas förtroende för den finska ekonomin och dess verksamhetsmiljö. Finland behöver mer jobb och mer arbetsplatser och det kommer att kräva svåra strukturella åtgärder över de kommande åren.

Motionen påtalar vikten av tillgänglighet av pålitlig sysselsättningsstatistik för skolelever. Elever skall ha tillgång till dylik information via studiehandledningen. Det är viktigt att fördomsfritt utveckla studiehandledningen på alla stadier samt att utvärdera olika metoder som effektivare får elever och studenter att utnyttja handledningen.

Motionen nämner även vikten av att bättre förbereda unga för ett liv som företagare. Svenska folkpartiet har tidigare talat för införandet av ekonomiundervisning i grundskolan. I dagens Finland är det uppenbart att vi genomgår en förvandling av vår företagsstruktur till ett större antal mindre företag. Dessa företag ansvarar för den största delen av nya arbetsplatser i landet och bildar den verkliga ryggraden av vår nationella ekonomi. Således är det viktigt att arbeta för såväl verksamhetsförutsättningarna för företag och företagare som för förutsättningarna för skolelever att ha förmågan och kunskapen som krävs för att bli företagare.

Partistyrelsen föreslår för partidagen att SFP arbetar för

- att** skolelever som står inför yrkes- eller studieval kontinuerligt tillställs pålitlig statistik om framtidsutsikterna i arbetskraftsbehovet i de olika branscherna
- att** ekonomiskunskap samt entreprenörskap betonas inom ramen för relevanta ämnen i grundskolan

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens uppdaterade beslutsförslag.

32. Satsa på läroavtalsutbildning

Det nuvarande sysselsättningsläget är kärvt och speciellt den höga ungdomsarbetslösheten är bekymmersam. Ungdomar behöver en god start i livet, men om vuxenlivet börjar med arbetslöshet kan hela livet gå snett. Den av regeringen lanserade ungdomsgarantin är lovvärd, men man kunde söka mera genomgående reformer för att befästa denna.

En gång i tiden hade vi i Finland ett lärlingssystem i yrkesutbildningen. Vi följde troligtvis då en tysk modell. Utvecklingen i Finland har dock ruckat denna modell. Som argument har bl.a. framförts att en läroavtalsutbildning för ungdomar som gått ut grundskolan är för ”enkelspårig”, emedan den utbildar bara för en typ av arbetsplats. Man vill att utbildningen skall ge fler valmöjligheter. En person i läroavtal på den nivån har förstås även lägre lön än en sådan som får ett arbete efter genomgången yrkesutbildning. En plats i arbetslivet ger dock fina erfarenheter samt en god grund för en fortsatt yrkeskarriär, där även byte av arbetsplats möjliggörs.

Regeringens ungdomsgaranti omfattar även läroavtalsutbildning och det är dags att diskutera vilka former denna kan ha. Enligt vår nuvarande utbildningsmodell fortsätter ungdomarna efter genomgången grundskola till andra stadiets utbildning. De flesta ungdomar följer denna väg, men en oroväckande stor procent av ungdomarna avbryter utbildningen efter genomgången grundskola. Detta faktum ställer även krav på grundskolan. Hur skall man få alla elever motiverade för studier och hur skall man nå målet att alla grundskoleelever får ett sådant stöd att de kan utvecklas efter sina egna förutsättningar? En anpassad studiegång redan i grundskolan kan rädda många elever. Lovvärda försök med kombination av grundskolestudier under sista året och arbete i ett företag har genomförts i huvudstadsområdet.

Erfarenheterna från det tyska kulturområdet omfattade länderna Tyskland, Österrike och Schweiz är goda. Ungdomsarbetslösheten är låg, emedan ungdomarna får sin yrkesutbildning via läroavtal. De deltar i arbetslivet samtidigt som de har timmar i en läroanstalt. Regeringens satsning på läroavtalsutbildningen detta år är omfattande och en utveckling av systemet förutsätter ett utvecklat samarbete mellan företag, fackföreningar och branschorganisationer i utbildningsfrågor. Regelverket för läroavtalsutbildningen bör göras så, att det är attraktivt för företag att skapa läroavtalsplatser.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi på att Svenska folkpartiet skall arbeta för en utveckling av yrkesutbildningen så

- att en ordinarie linje för läroavtalsutbildning, där yrkesarbete kombineras med teoretiska studier, befästs som ett alternativ till den traditionella yrkesutbildningen. Enligt modellen har studerandena en lärlingsplats i ett företag samtidigt som de avlägger sina teoretiska studier i en läroanstalt
- att staten utvecklar ett regelverk för läroavtalsutbildningen och ger den fortsatt finansiellt stöd
- att en arbetsorienterad studiegång som leder till läroavtalsutbildning byggs upp för grundskoleelever vilka uppenbart är betjänta av en sådan

Partistyrelsens svar

Motionärerna tar upp ett aktuellt ärende. Under de senaste åren har man gjort flera utredningar och utvärderingar gällande läroavtalsutbildningen i Finland, och läroavtalsutbildningen har även tagits med som en del av den så kallade ungdomsgarantin. I regeringens rambudgetria i mars fastslogs dessutom att läroavtalsutbildningen ska stärkas. Det mesta som motionärerna yrkar på är redan åtgärdat.

Motionärerna vill att SFP ska jobba för att utveckla yrkesutbildningen så att en ordinarie linje för läroavtalsutbildning befästs som ett alternativ till den traditionella yrkesutbildningen. Motionärerna förespråkar en modell där studerande har en lärlingsplats i ett företag samtidigt som man avlägger teoretiska studier vid en yrkesläroanstalt. Dagens läroavtalsutbildning är redan uppbyggd så att ca 70-80 % av utbildningen sker på en arbetsplats där den studerande har en arbetsplatshandledare som ansvarar för utbildningen. Den praktiska utbildningen kompletteras med teoretisk utbildning som i huvudsak ordnas av yrkesläroanstalter. Studerande i läroavtalsutbildning ingår ett arbetsavtal med arbetsplatsen och erhåller lön enligt kollektivavtal från arbetsgivaren under den tid utbildningen sker på arbetsplatsen. Arbetsgivaren erhåller utbildningsersättning för de kostnader som förorsakas av utbildningen på arbetsplatsen.

Motionärerna önskar vidare att staten ska utveckla ett regelverk för läroavtalsutbildningen och ge den fortsatt finansiellt stöd. I dagens läge finns redan existerande regelverk för läroavtalsutbildningen, och i rambudgetria i mars fastställde regeringen ytterligare satsningar på läroavtalsutbildningen. Bland annat vill man underlätta en flexibel övergång från yrkesläroutbildning till läroavtalsutbildning, samt göra de olika sätten att förverkliga lärande i arbete mer mångsidigt. Man vill även skapa en slags förhandsperiod till läroavtalsutbildningen, som inte är bunden av arbetsavtal. På så sätt ämnar man sänka på tröskeln för både arbetsgivare och studerande att ingå ett läroavtal. För att genomföra dessa reformer erhåller läroavtalsutbildningen och inläring i arbete tilläggsanslag om 17,8 miljoner under åren 2014-15 och 22,7 miljoner under åren 2016-17.

Det bör ändå påpekas att även läroavtalsutbildningens nybörjarplatser har skurits ned i inbesparingssyfte, då över 7000 nybörjarplatser inom yrkesutbildningen föreslås försvinna fram till år 2016. Speciellt vuxenutbildningen utsätts för nedskärningar även inom läroavtalsutbildningen.

Slutligen yrkar motionärerna på att en arbetsorienterad studiegång som leder till läroavtalsutbildning byggs upp för grundskoleelever vilka uppenbart är betjänta av en sådan. År 2006 inledde undervisningsministeriet ett projekt för mera flexibilitet i den grundläggande utbildningen för att motverka skolavbrott. Projektet kallas JOPO, som kommer från finskans *joustava perusopetus*. Syftet med JOPO-verksamheten är att stöda unga att gå ut grundskolan. En del av utbildningen ges i skolan och en del på arbetsplatser och liknande inlärningsmiljöer i form av handledda studier. En del av undervisningen kan även bestå av till exempel lägerskolor, studiebesök och utbildningsexperiment. Varje elev får en individuellt anpassad läroplan, som

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

även innefattar studiehandledning. Målet är att eleven ska ha en klar plan för fortsatt utbildning då grundskolan avslutas. Förutom att motivera elever med låg studiemotivation att gå klart grundskolan vill man alltså även skapa förutsättningar för vidare studier på andra stadiet.

I det här sammanhanget kan även det uppsökande ungdomsarbetet lyftas fram som ett oerhört viktigt instrument för att nå ungdomar. Det uppsökande ungdomsarbetet är ett slags specialungdomsarbete där syftet är att nå unga personer under 29 år som är i behov av stöd. Tillsammans med den unga försöker man hitta lösningar på svårigheter och styra den unga till de tjänster han eller hon är i behov av, som främjar den ungas uppväxt och självständighet och som bidrar till möjligheter till utbildning och inträde på arbetsmarknaden. Den unga kan själv kontakta det uppsökande ungdomsarbetet, men vanligare är att vuxna i den ungas krets begär hjälp. Även andra ungdomar kan kontakta ungdomsarbetarna. Trots sekretesslagen har vissa myndigheter skyldighet att ge den ungas kontaktuppgifter till uppsökande ungdomsarbete ifall den unga är i behov av stöd, i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om ändring av ungdomslagen (693/2010) om sektorövergripande samarbete mellan myndigheter på lokal nivå, om uppsökande ungdomsarbete och om att lämna ut uppgifter för det uppsökande ungdomsarbetet.

Förslag som skulle möjliggöra ett flexibelt sätt för ungdomar att arbeta i små- och medelstora företag stoppades i regeringsförhandlingarna, främst av socialdemokraterna, vilket även bör noteras.

Motionen anses besvarad med denna utredning.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag.

33. Resurser för svensk undervisning

Den obligatoriska skolundervisningen har lidit och lider av för ofta återkommande resursbrister, som dessutom utfaller kommunvist ojämnt bland människorna inom landet. Då Finland nu står inför stora sparåtgärder, så kommer sparåtgärderna att inverka menligt på bl.a. antalet studietimmar, på skolmaterialet och på möjligheten att utveckla våra skolsystem.

Särskilt illa ute är landets svenskspråkiga skolor och dess elever, vars undervisningsmaterial via en mindre volym är dyrare än skolmaterialet i allmänhet. Redan nu återanvändes utslitna och gamla skolböcker i våra svenskspråkiga skolor. Bristen på behöriga lärare och annan behövlig svenskspråkig personal i södra Finlands skolor återkommer för ofta. Det största antalet svenskspråkiga lärare utbildas i Österbotten och det tycks vara svårt för en stor del av de utbildade lärarna att söka sig bort från hembygden till jobb i södra Finland.

Det är inte bara den obligatoriska skolundervisningen, som lider av behörig personalbrist. Behovet av nya barnträdgårdslärare kommer inte att minska i huvudstadsregionen under många år framöver. Enligt statistik från 2011 saknar 27 procent av dem som innehar befattning som barnträdgårdslärare i svenska daghem i Mellanland behörighet. Om de svenskspråkiga daghemmen inte håller lika god nivå som de finskspråkiga kan det hända att tvåspråkiga familjer väljer bort svenskt dagis till förmån för finskspråkig.

För oss, nordnyländska Sfp-lokalavdelningar, är möjligheten till utbildning på svenska av högsta prioritet och vi föreslår därför att Sfp som den ledande intressebevakaren för Svenskfinland ser till:

- att den svenskspråkiga undervisningen i landet får de resurser den behöver.
- att utbildningen av svenskspråkig personal utvecklas så, att också svenskspråkiga skolor och daghem i hela landet har tillgång till behörig personal.

Sfp i Hyvinge
Sfp i Nurmijärvi

Sfp i Kervo
Sfp i Träskända

Sfp i Mäntsälä
Sfp i Tusby

Partistyrelsens svar

Kommunerna får statsandelar för att ordna den grundläggande utbildningen, och man får förhöjda statsandelar för svenskspråkiga elever i och med att det beräknas att svenskspråkig utbildning kräver mer resurser (t.ex. är undervisningsmaterialet ofta dyrare pga. mindre upplagor). Dessa pengar är ändå inte öronmärkta så det är slutligen upp till varje kommun att allokera tillräckliga resurser för den svenskspråkiga utbildningen.

Motionärerna påpekar att undervisningsmaterialet i de svenska skolorna ofta är gammalt och att det på grund av små volymer är dyrt. I en utredning som Erik Geber gjorde för Utbildningsstyrelsen år 2011 framgick det att återanvändningen av läroböcker i de svenskspråkiga skolorna är mycket vanligt, och även att utbudet på läromedel på svenska inte är uppdaterat i förhållande till läroplansgrunderna i samma utsträckning som de finska läromedlen. Detta leder till att de svenskspråkiga läromedlen släpar efter, enligt Geber kan det ta över 5 år innan en läroplansreform implementeras ordentligt på fältet genom läromedlen. Riksdagen tillsatte i

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

statsbudgeten för 2013 ett nytt moment för framställningen av svenskspråkiga läromedel med liten upplaga under Utbildningsstyrelsens moment, samt allokerade det nya momentet ett anslag på 50 000 euro. Tidigare har man endast beviljat UBS ett anslag på högst 910 000 euro för en sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i fråga om försäljning av svenskspråkiga läromedel och andra läromedel med liten spridning. Med andra ord är man medveten om problematiken med de svenskspråkiga läromedlen, och försöker åtgärda problemen.

Motionärerna lyfter även upp den återkommande bristen på behöriga lärare i södra Finland, och hänvisar till att den svenskspråkiga lärarutbildningen sker i Vasa som ett förklarande fenomen till detta. Det kan påpekas att Åbo Akademi är den enda instans i Finland som har rätt att utbilda lärare på svenska, och pedagogiska fakulteten där klasslärare utbildas är belägen i Vasa.

Som motionärerna framhäver råder det brist på behöriga lärare i södra Finland. Endast 78,9 procent av lärarna i Svenskfinland var formellt behöriga för sin uppgift år 2010 enligt Utbildningsstyrelsens rapport *Lärarna i Finland 2010*. De som helt saknar lärarbehörighet uppgick till 14,2 procent i de svenskspråkiga skolorna. Rapporten visar att behörighetsgraden varierar beroende på landskap, i Österbotten var 89,4 % av alla lärare i svenskspråkiga skolor behöriga, medan motsvarande siffra i Nyland är 70,8 % och i Östra Nyland 71,2 %. I Egentliga Finland var 78,2 % av lärarna i den svenskspråkiga utbildningen behöriga. Störst andel behöriga klass- och förskolelärare finns på svenskt håll i Österbotten (99,3 %) och Mellersta Österbotten (93,9 %), medan andelen behöriga är mycket lägre i Nyland där endast 78 % av klass- och förskolelärarna behöriga inom de svenska skolorna är behöriga. I Östra Nyland och Egentliga Finland är ungefär 85 % av klass- och förskolelärarna behöriga, enligt rapporten. I rapporten nämns att orsaken till den markanta skillnaden mellan behörighetsgraderna i Österbotten och Nyland kan vara att klasslärarutbildningen är placerad i Vasa.

Motionärerna talar om lärarbrist i allmänhet, men ett stort problem i Svenskfinland är även bristen på behöriga ämneslärare, speciellt råder det brist på lärare i matematisk-naturvetenskapliga ämnen, studiehandledning och konst- och färdighetsämnen. Av alla lärare och timlärare i huvudsyssla i Svenskfinland är 74,3 procent formellt behöriga, och nästan 17 % saknar helt behörighet. Av lektorerna och timlärarna i huvudsyssla i matematik och naturvetenskapliga ämnen är 76,2 % behöriga.

Situationen gällande andelen behöriga barnträdgårdslärare i södra Finland är fortfarande oroväckande även om den förbättrats något. Enligt Sydkustens landskapsförbunds senaste undersökning om situationen i medlemskommunerna, från år 2011, var nämligen 17 % av barnträdgårdslärarna obehöriga medan det år 2009 fanns 22 % obehöriga barnträdgårdslärare sammanlagt i Sydkustens medlemskommuner. Skillnaden mellan kommunerna är dock stor, och till exempel i Mellannya land saknar 27 % av barnträdgårdslärarna behörighet, siffrorna för Esbo och Grankulla är hela 37 % obehöriga barnträdgårdslärare.

För att lösa bristen på behöriga lärare i södra Finland har Åbo Akademi bland annat ordnat extra behörighetsgivande studiehelheter i Helsingfors, nu senast yrkeslärarstudier. ÅA har även ordnat extra utbildning för studiehandledare.

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Gällande tillgången på svenskspråkiga barnträdgårdslärare har man försökt åtgärda behovet i södra Finland genom en tillfällig utbildning av barnträdgårdslärare i Helsingfors i Åbo Akademi och Helsingfors universitets gemensamma regi. Utbildningen är av största vikt för att säkra tillgången till behöriga barnträdgårdslärare i södra Finland, och i och med pensioneringar mm. är behovet inte endast tillfälligt, så även utbildningen borde göras permanent.

Partistyrelsen föreslår att Svenska folkpartiets representanter i riksdag och regering samt i kommunerna arbetar för

att trygga utbildningens resurser

samt att SFP i riksdag och regering arbetar för

att den svenskspråkiga utbildningen på alla stadier har behöriga lärare

att barnträdgårdslärodbildningen i Helsingfors tryggas

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag.

34. Satsningar på undervisningen i finska

I den nyligen godkända nationalspråkstrategin är visionen att garantera att alla som bor i Finland har rätt och möjlighet att lära sig det andra nationalspråket; finska eller svenska och att utveckla det finska och svenska språkets ordsfatt och främja möjligheterna att använda språken.

Den effektivaste språkinläringen sker i barnåren. För barn i helsvenska miljöer är tidig undervisning i finska den bästa garantin för goda skolresultat och tvåspråkighet senare i livet. Modeller med språkdusch och språkbud på finska i daghem och förskolor ger barnen ett naturligt förhållningssätt till det finska språket.

En metod som har gett goda resultat är den så kallade TANDEM undervisningsmetoden. Tandeminläring innebär att två personer lär sig varandras språk genom att träffas regelbundet, ansikte mot ansikte eller via e-post, chatt eller telefon etc. Hälften av tiden pratar de det ena språket och hälften av tiden det andra språket.

Många ungdomar från helsvenska miljöer söker sig till fortsatta studier i Sverige. Lika vanligt är att svenskspråkiga yrkesutbildade ungdomar söker arbete i Sverige och Norge. Vi har inte råd med en dylik export av ung arbetskraft. De barn och ungdomar som kommer från närmast helsvenska miljöer och inte naturligt kommer i kontakt med det finska språket måste ges möjlighet till förstärkt undervisning i finska.

De bristande språkkunskaperna beror inte på brister i den nuvarande språkundervisningen i de svenska skolorna. Det är snarare frågan om att finskundervisningen påbörjas för sent i ålder och att antalet undervisningstimmar i finska är för få. I den nya timfördelningen för grundskolan som godkändes 28.6.2012 är antalet undervisningstimmar för A 1 språket 16h under hela grundskolan och för B1 endast 6h. En arbetsgrupp vid namnet Finska som andra inhemska språk (delgruppen för Arbetsgruppen Främmande språk, det andra inhemska språket och samiska som främmande språk) har nu påbörjat sitt arbete.

Arbetsgruppen har fått i uppdrag av utbildningsstyrelsen att utarbeta ett utkast för årskurserna 3-9 till den del av den nya läroplanen som ska träda i kraft 1.8.2016 som omfattar lärokurserna för B- finska, A- finska och modersmålsinriktad finska samt även förslag till stödmaterial i nämnda lärokurser. Arbetsgruppen ska också utarbeta ett förslag till hur mål, innehåll och pedagogisk praxis för språk och kommunikation kan ta sig uttryck i förskoleundervisningen.

Även i Statsrådets förslag på åtgärder för 2011-15 i Nationalspråksstrategin är målsättningen att det utbildas, både som grundutbildning och genom fortbildning, tillräckligt med språkbudslärare för landets behov. Ett första steg är att behovet av språkbudslärare utreds på basis av efterfrågan på språkbud. Ministeriet skapar i samarbete med högskolorna en specialiseringsväg för språkbudslärare i utbildningen för barnträdgårdslärare, klasslärare och ämneslärare.

Nationalspråksstrategin föreslår även att det som en del av revideringen av läroplanen för den grundläggande undervisningen utarbetas grunderna för en nationell läroplan för språkbudsundervisning. I läroplansgrunderna beaktas kontinuiteten och särdragen i språkbudet och att kommunerna och föräldrarna informeras om språkbudsverksamheten och om möjligheterna till den. Här avses främst språkbudsundervisning för majoritetsgruppen

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

(finskspråkiga) på minoritetsspråket (svenska, samiska). Majoritets-minoritetstanken kan dock föras till mikronivå så att de svenskspråkiga på svensktäta orter betraktas som majoritet som kan få språkbadsundervisning på minoritetsspråket i omgivningen (finska).

Svenska Kvinnoförbundet yrkar på att Svenska folkpartiet verkar för:

- att** utbildningen av språkbadslärare i samarbete mellan Åbo Akademi och Vasa Universitet (Vaasan yliopisto) får finansiering
- att** språkdusch och språkbud systematiskt införs i småbarnsfostran och grundläggande utbildning
- att** kommunerna erbjuder fortbildning åt de lärare som ansvarar för den tidigare lagda finskundervisningen
- att** TANDEM undervisningsmetoden tas i bruk i skolor och medborgar- och arbetarinstitut för stöd i det andra inhemska språket.

Svenska Kvinnoförbundet r.f.

Carola Sundqvist
Förbundsordförande

Agneta Udd-Saarela
Generalsekreterare

Partistyrelsens svar

Regeringsprogrammets goda skrivningar om nationalspråksstrategin, och det arbete som den sittande regeringen gjort för våra nationalspråk är värt att uppmärksamma. Frågan är viktig för Svenska folkpartiet, vi kan vara stolta över det arbete som våra förhandlare uppnådde under regeringsförhandlingarna.

I nationalspråksstrategin fastställs att förutsättningarna för att trygga ett tillräckligt och högklassigt språkbud skall förbättras. För att nå detta mål säger regeringen att man ska utbilda tillräckligt med språkbadslärare för landets behov. Man ska även utreda behovet av språkbadslärare på basis av efterfrågan på språkbud. Ministeriet ska dessutom, i samarbete med högskolorna, skapa en specialiseringsväg för språkbadslärare i utbildningen för barnträdgårdslärare, klasslärare och ämneslärare. En nationell läroplan för språkbadsundervisningen, som beaktar kontinuiteten och särdragen i språkbudet ska uppgöras. Dessutom ska kommunerna och föräldrarna informeras om möjligheterna till språkbadsverksamhet.

Bristen på språkbadslärare i svenska är stor och för tillfället finns ingen utbildningslinje vid någon högskola efter att samarbetet mellan Vasa Universitet och lärarutbildningsenheten i Kajana upphörde 2011. Vasa Universitet och Åbo Akademi har meddelat att de är redo att i samarbete inleda ett språkbadsläroprogram redan år 2013, förutsatt att programmet erhåller behövlig finansiering från Undervisnings- och kulturministeriet.

I juni 2012 fattade statsrådet beslut om ny timfördelning i den grundläggande utbildningen. Enligt beslutet tidigare läggs undervisningen i svenska i de finskspråkiga skolorna från årskurs 7 till årskurs 6. Det totala antalet undervisningstimmar kvarstår emellertid vid 6 timmar så att 2

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

timmar flyttas till årskurs 6 och återstående 4 timmar för årskurserna 7-9. Det här är ett viktigt första steg för att språkgruppernas undervisning i det andra inhemska språket skall närma sig en gemensam linje. Inom den svenska skolan inleder de allra flesta eleverna undervisningen i finska redan på årskurs 3, och vi ser inga hinder för att man inte skulle kunna börja ännu tidigare. Lyckade satsningar på lekfinska redan inom dagvården finns i flera kommuner i Svenskfinland.

En arbetsgrupp vid undervisnings- och kulturministeriet överlämnade en rapport åt undervisningsministern i maj 2012 där man bl.a. konstaterar att undervisning av hög kvalitet har en klar koppling till såväl inlärningsresultat som till attityder och motivation. I förslagen till hur svenskundervisningen borde utvecklas betonar arbetsgruppen en revidering av läroplanerna och förnyelse av undervisningsmetoderna samt kontinuitet i grund- och fortbildningen i lärarutbildningen. Man föreslår bl.a. ett projekt för att utveckla en riksomfattande digital inlärningsplattform för studier i svenska. Enligt arbetsgruppen bör man i läroplanens målsättning betona svenskundervisningens koppling till elevernas vardag.

Det finns hos beslutsfattarna idag en förståelse för vikten av att se över språkundervisningen på ett brett sätt, vilket vi behöver ta vara på.

Partistyrelsen föreslår att Svenska folkpartiet verkar för:

- att** utbildningen av språkbadslärare i samarbete mellan Åbo Akademi och Vasa Universitet (Vaasan yliopisto) får finansiering
- att** språkduch och språkbad systematiskt införs i småbarnsfostran och grundläggande utbildning
- att** kommunerna erbjuder fortbildning åt de lärare som ansvarar för den tidigarelagda finskundervisningen
- att** TANDEM undervisningsmetoden tas i bruk i skolor och medborgar- och arbetarinstitut för stöd i det andra inhemska språket.

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige omfattar partistyrelsens beslutsförslag.

**35. Försäkra jämlika påverkningsmöjligheter för yrkeshögskolestuderade –
kårobligatorium**

Yrkeshögskolelagen revideras och förnyas helt i två delar. Den första delen handlar om koncessioner, verksamhetsorter samt utbildning. Den andra delen går hand i hand med förnyandet av statsandelssystemet och torde träda i kraft 1.1.2015. I den andra delen koncentrerar man sig på finansiering, ägande och administration. Enligt planerna skall yrkeshögskolorna då bli juridiska rättspersoner, såsom universiteten, och i detta skede vore det ypperligt att öppna 42 a § i yrkeshögskolelagen, och införa kårobligatorium för yrkeshögskolornas studerandekårer.

I dagens läge har studerandekåren som uppgift att representera alla studerande inom högskolan men endast de som är medlemmar har möjlighet att påverka studerandekårens åsikter genom att t.ex. ställa upp i val, delta i fullmäktige eller vara aktiva inom kårens verksamhet.

Enligt grundlagen finns det tillräckliga skäl för kårobligatorium, vilket betyder att det inte är lagstridigt att införa detta. Grundlagsutskottet har utrett ärendet två gånger ur perspektivet för studentkårens kårobligatorium. Då grundlagsutskottet evaluerade studentkårens kårobligatorium ansåg man att kårobligatoriet är godtagbart av grundlagen, och hänvisade till att studentkåren är en del av det självständiga autonoma universitetet och dess administration. Samtidigt ansåg grundlagsutskottet att studentkårens roll i administrationen är ytterst viktig, samt konstaterade att man i universitetslagen har skrivit in de uppgifter som studentkåren sköter. Dessa inkluderar bl.a. utseendet av representanter till högskolans beslutsfattande organ och deltagandet i studenthälsovårdens utförande. Enligt grundlagsutskottet är dessa uppgifter tillräckliga som berättigande för kårobligatorium.

Fördelar med kårobligatoriet:

1. Studerandedemokratien uppfylls då alla studerande är studerandekårens medlemmar.
2. Studerandekårens beroendeförhållande gentemot yrkeshögskolan minskar avsevärt ifall ett kårobligatorium införs
3. Då SHVS – modellen utvidgas till yrkeshögskolefältet är det naturligaste, bästa och enklaste sättet att samla in den försäkringsbaserade avgiften som en del av den av kåren uppbärda medlemsavgiften.

Vi undertecknande anser att SFP:s representanter i riksdagen och regeringen skall verka för:
ATT man inför kårobligatorie till studerandekåreerna i samband med reformens andra del, och att kårobligatoriet träder i kraft 1.1.2015

ATT uppsamlandet av SHVS-avgiften av YH-studerande sker lika som för universitetstuderande

Svensk Ungdom

Niklas Mannfolk
Förbundsordförande

Sandra Grindgårds
Förbundssekreterare

Partistyrelsens svar

MOTIONER TILL PARTIDAGEN I BORGÅ 2013

Inom högskolor och universitet råder kårobligatorie och systemet har visat sig vara både välfungerande och ändamålsenligt.

Systemet baserar sig på universitetslagens 46 §. Lagen stipulerar bland annat att ”studentkårens syfte är att vara en förenande länk för sina medlemmar och att främja deras samhälleliga, sociala, intellektuella och studierelaterade ambitioner och strävanden i anknytning till studenternas roll i samhället. Studentkåren har till uppgift att delta i universitetets fostringsuppgift, som det föreskrivs om i 2 §, genom att förbereda de studerande för ett aktivt, medvetet och kritiskt medborgarskap.”

Till studentkårens särskilda uppgifter hör att utse de studerandes företrädare i olika organ vid universitetet, att utse de studerandes företrädare i universitetets studiestödsnämnd och att vid behov delta i fullgörandet av de uppgifter i anknytning till primärvården för studerande som det föreskrivs om i 17 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och 13 kap. 11–14 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004). (30.12.2010/1349).

För studerande är den hälsovård som erbjuds via studentkårerna av stor betydelse, och situationen för studerande vid yrkeshögskolor behöver åtgärdas.

Kårobligatoriet för studerande vid universitet och högskolor stipuleras tydligt. ”Alla studerande vid ett universitet som har antagits för att studera för lägre eller högre högskoleexamen, med undantag av studerande som deltar i uppdragsutbildning, hör till studentkåren.” (§ 46 Universitetslagen 24.7.2009/558)

Ett liknande system för studerande vid yrkeshögskolor skulle undanröja många av de problem studerandekåren vid dessa idag har. Frågan har dock behandlats i grundlagsutskottet vid flera tillfällen, och man har, i motsats till vad motionärernas brödtext säger, inte ansett att kårobligatoriet för yrkeshögskolestuderande är grundlagsenligt då man inte ser att yrkeshögskolorna har tillräckliga offentligrättsliga uppdrag för att man skulle kunna motivera kårobligatorium.

Medlemskapet som baserar sig på frivillighet är idag lågt, likväl får studerande som inte hör till studerandekåren del av det arbete som studerandekåren gör. Studerande vid yrkeshögskolor bör behandlas jämligt i hänseende till studerande vid universitet och högskolor, vilket gör att saken bör lösas på sikt.

Partistyrelsen föreslår

att uppsamlandet av hälsovårdsavgiften av YH-studerande sker på samma sätt som för studerande vid universitet och högskolor

Partifullmäktiges utlåtande: Partifullmäktige anser att partiets representanter i riksdag och regering bör arbeta för att ta fram en modell, för att samla in en försäkringsliknande avgift för hälsovård och intressebevakning av yrkeshögskolestuderandena.